

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

50
ПАРА
(ДИНАРА)
1952

Година XXVIII
БРОЈ 829.
18. новембар 1967.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАПЕТАН

Кејт

2
ЛОК ЈЕ ХАМЕТ РЕИС РАЗБИЈАО ГЛАВУ ПОКУШАВАЈУЋИ ДА ОДГОНЕТНЕ КО ЈЕ НЕ ПОЗНАТИ ТРГОВАЦ КОЈИ ЈЕ БЕЗ ЦЕНКАЊА ИСПЛАТИО ОГРОМНУ СВОТУ ЗА ДВЕ РОВИЊЕ, ТРГОВЦЕВ КАРАВАН ДАЛЕКО ЈЕ ОДМАКАО ОД ГРАДА.

НОВОГОДИШЊА БАЈКА

Нисмо изневерили очекивања наших читаца. Од идућег броја почиње новогодишња бајка у сликама у којој се као главни јунак појављује спонче Дамбо које уме да лети и његов нераздвајни пријатељ мишић Тимотије. Ту је, разуме се, и Деда Мраз и... Нећемо вам тајну одати до краја. Открићете је сами идућег петка, у следећем броју "Политикиног забавника".

СУСРЕТ на ОРБИТИ

ОСТВАРЕНО JE ПРВО АУТОМАТСКО СПАЈАЊЕ ДВА ВЕШТАЧКА САТЕЛИТА НА ОРБИТИ ЗЕМЉЕ! ДОГОДИЛО SE TO 30. ОКТОБРА 1967. ГОДИНЕ У 12 ЧАСОВА И 20 МИНУТА. А ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА ПО НАРЕЂЕЊУ СА ЗЕМЉЕ ИЗВЕДЕНО JE И АУТОМАТСКО РАЗДВАЈАЊЕ СПУТЊИКА „КОСМОС — 186“ И „КОСМОС — 188“ И ЊИХОВО ПРЕЛАЖЕЊЕ НА РАЗЛИЧИТЕ ОРБИТЕ. 31. ОКТОБРА ВЕШТАЧКИ ЗЕМЉИН САТЕЛИТ „КОСМОС — 186“ ЗАВРШИО JE ПРОГРАМ ИСТРАЖИВАЊА И МЕКО SE ПРИЗЕМЉИО У ОЗНАЧЕНОМ РЕЈОНУ. „КОСМОС—188“ ТАКОЂЕ JE ВРАЋЕН НА ЗЕМЉУ.

са по једном човеку. То би, да узмемо као пример, за једну експедицију на Марс, што значи 2 до 2,5 године, износило око 4 тоне залиха на сваког путника. Поред тога, за испитивање планете потребни су и многи научни апарати.

Уза све то, највећи део простора на космичком броду заузимаће погонско гориво. Маса горива ће за неколико десетина пута превазилазити масу самог брода. Чему, запитаете, тако огромне резерве?

У строго одређеној тачки аутоматска апаратура укључује снажне ракетне моторе и брод ће са орбите Земљиног сателита стартовати према Марсу. За то треба утрошити гориво чија маса за 2 до три пута премаша осталу масу брода. Али зато ће се касније, када брод лети по елиптичној путањи, постепено се удаљујући од орбите Земље и приближавајући се орбити Марса његови мотори одмарати. Значи ли то да се за то време гориво не троши? Није баш сасвим тако.

Апарати су „утврдили“ да је при извођењу на трајекторију према Марсу могућна грешка. Ако се она не исправи брод ће пролетети поред Марса. Треба извршити корекцију трајекторије. Електронски рачунари су показали како то треба извести. Ко мандант брода пази на секундомер и укључује један од мањих ракетних мотора. Брзина и правац лета су исправљени. Мотор се поново може искључити.

Али, на пулту за управљање засветлела је црвена лампа: локатори су открили крупан метеорит који лети према броду. И опет се укључује мотор и брод скреће у страну да би избегао судар. Значи, опет је требало потрошити извесну количину горива.

Путовање је при крају. Укључују се мотори за кочење и брод се, изгубивши брзину, спушта на Марс са залихом горива потребног за повратак на Земљу.

Десетине пројеката међупланетарних бродова предвиђају да један брод за путовање на Марс с посадом од три до четири члана треба да има огромну масу од 1.000 до 1.500 тона.

Техника нашег времена још не дозвољава конструисање ракете-носача која би могла да изнесе у орбиту спутњик чија би маса износила хиљаду тона. Такве спутњике треба изводити у орбиту у деловима. И тамо, у космосу, из тих делова склопити међупланетарни брод.

Спајање два вештачка Земљина сателита на орбити у ствари је прва проба за стварање великих научних космичких станица и грандиозних међупланетарних бродова будућности.

АНЕГДОТЕ

ПРОТИВ ЋЕЛАВОСТИ

— Куно Фишер, историчар филозофије, био је ретко сталожен човек. Једном за време свечаног ручка, жена која је послуживала неспретно се окренула и пролила на његову огромну ћелу чинију вреле супе. Сви су занемели. Куно Фишер, јој се, међутим, обрати пријатељским гласом:

ПОСЛУЖИТЕ БЕТОВЕНА

Брамс је ретко пристајао да присуствује ручковима приређиваним у његову част. Али једном у Хамбургу прихватио је позив неког богатог трговца. Домаћин се сав био претворио у љубазност.

— Као што је Брамс најбољи композитор, тако је и вино које ћемо сада пити најбоље међу винима.

Брамс је сркнуо из чаше и приметио:

— Ако је ово Брамс вашег подрума, онда боље наредите да послуже Бетовена.

КО ЈЕ ТУ ЛУД?

У Паризу је Александар Хумболт, чувени немачки природњак и истраживач, био гост неког познатог психијатра. Једног дана он изјави домаћину да би желео да види неког душевног болесника. Овај обећа да ће то учинити сутрадан, за време ручка.

Сутрадан су на ручак дошла два Хумболту непозната човека. Један је био замисљен и тих и све време је ћутао. Други је био пуц ватре, говорио је без престанка скакћу с теме на тему, очајнички гестикулирао.

Када се обед завршио, први је, церемонијално се поклонивши, отишао, а други је чак и на вратима продужио да нешто узбуђено прича.

— Твој лудак — рекао је Хумболт оставши насамо е психијатром — причинио ми је велико задовољство.

— Како? — зачуђено се лекар. — Па он је све време ћутао.

— Немогуће! А ко је био тај тако узбуђен и узнемирен господин.

— То је био Балзак.

Какве перспективе у освајању космоса открива решење проблема спајања космичких апарата на орбити? Ово питање постављено је И. А. Меркулову, заменику председника Свесавезног комитета за космонаутику СССР-а. Ево шта је он одговорио.

Већ сада научници размисљају о томе какве треба да буду летелице којима ће људи одлетети на друге планете, какве треба да су им мере и масе. У међупланетарном космичком броду морају се, несумњиво, налазити залихе хране, воде, кисеоника за дисање — 4 до 5 килограма за 24 ча-

Ripley's — Веровали или не!

СМРТ ЗБОГ ЗЛАТА

КЛОД ПЕКОАЛ, милионер из француског града Лиона иувао је своје златнике и драго камење у једној пећини осигураној троструким медициним вратима са специјалним бравама и сваког дана је одлазио да ужива у свом благу.

Једног дана врата су се залупила а када су их развалили експлозивом спасиоци су нашли ПЕКОАЛА мртвог како грли кесе с дукатима. (1710)

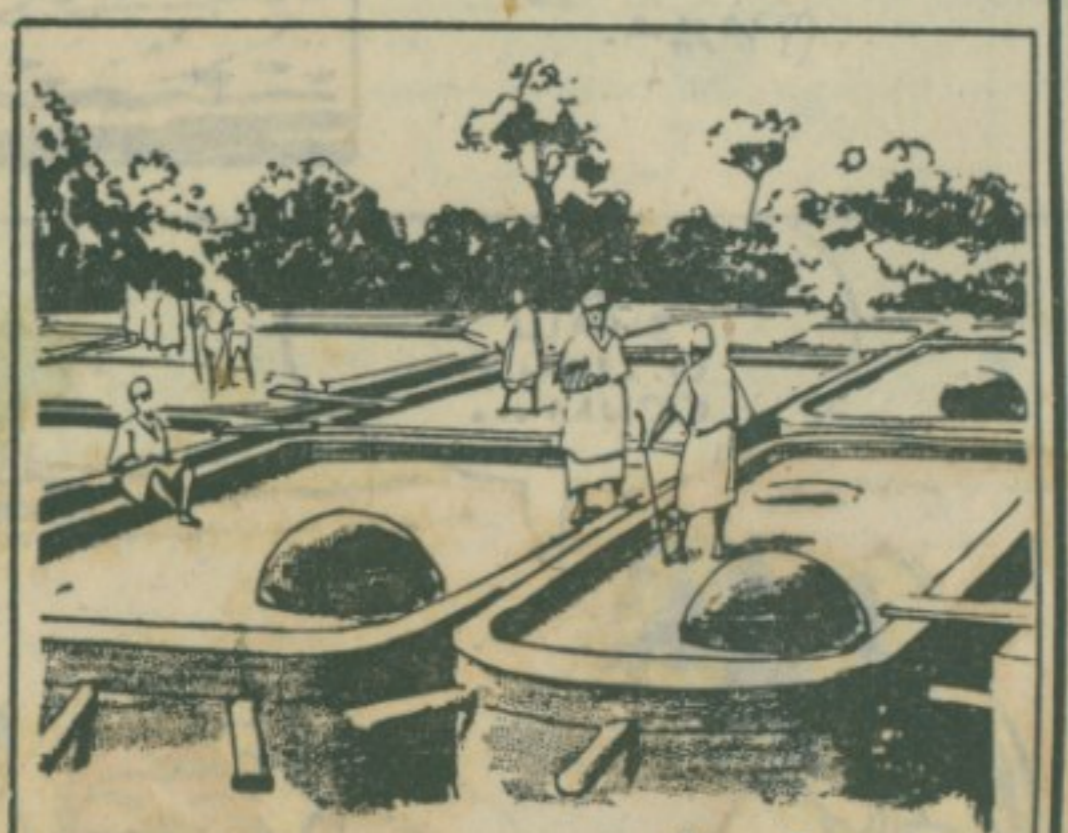

"ПЕР МАРКЕТ"

ПАРОВИЛА КОЈИ ЈЕ САОБРАЊАО НА ЈЕДНОМ МИНИУТЕН НАЧУКАО СЕ 1888 ГОДИНЕ ДВЕ ГОДИНЕ КАСНИЈЕ БИО ЈЕ ИЗВАЂЕН 1893 ПОЧЕВШЕ ЈЕ ПОТОКОМ И ПОЧЕВШЕ ИЗВАЂЕН ТО МУ СЕ ДОГОДИЛО И 1902 И 1918 ГОДИНЕ 1917 ЈЕ НАЛЕГАО НА ЈЕДАН МОСТ. 1920 ЧЕЛВ БИМЕ ЈЕ ОСТАО ЗАРОВЉЕН У ЛЕДУ И НАЈЗАД ЈЕ 1921 ОТИШАО У СТАРО ГВОЗЂЕ.

ГВОЗДЕНА ВИОЛИНА

ЕНГЛЕСКИ ПИСАЦ И КОТЛОКРПА ЏОН БАНДАН НАМИСЛИО ЈЕ ОД ГВОЗДЕНИХ ПЛОЧА КОЈОЈ НИКАД НИЈЕ СВИРАО ЈЕР ЈЕ СМАТРАО ДА ЈЕ СВИРАЊЕ ИЗ ЗАДОВОЉСТВА ГРЕХ!

Улице на крововима

У АФРИКОМ НАСЕЉУ БОСОЛИ КУЋЕ СЕ БИДАЈУ ТОЛИКО ПРИЛУБЉЕНЕ ЈЕДНА УЗ ДРУГУ ДА ЊИХОВИ РАВНИ КРОВОВИ СЛУЖЕ УМЕСТО УЛИЦА.

ДРВО САСАФРАС
ИМА НА ИСТОЈ ГРАНИ 3 РАЗЛИЧИТА ОБЛИКА ЛИСТОВА.

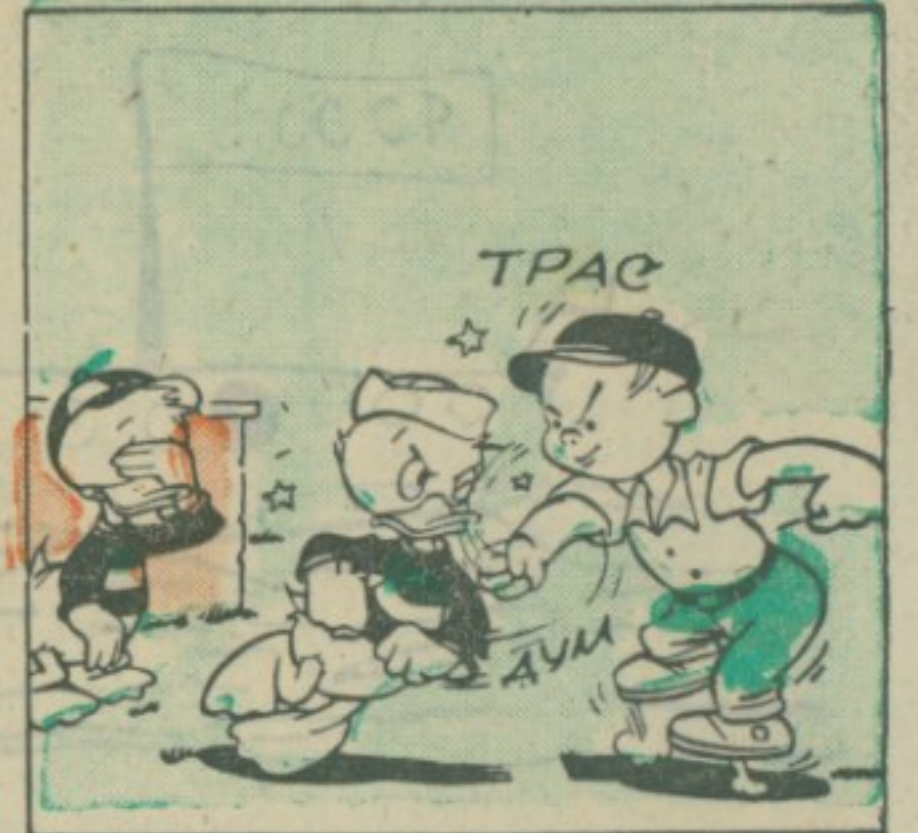
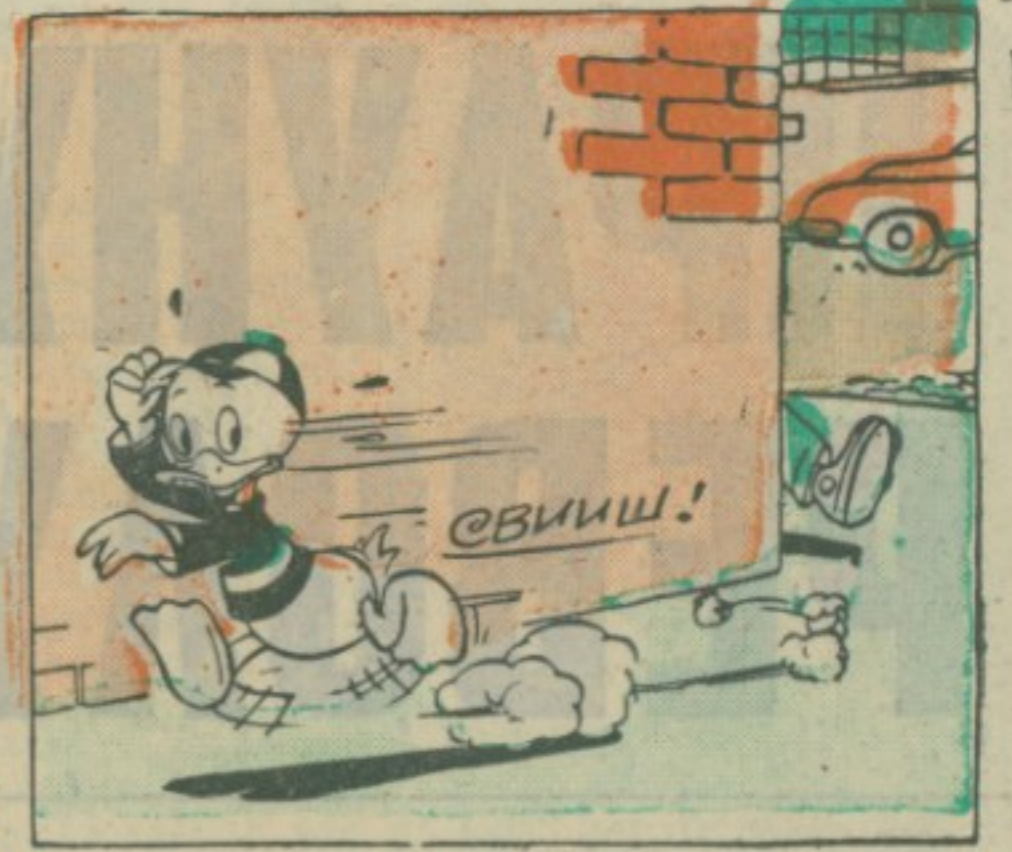
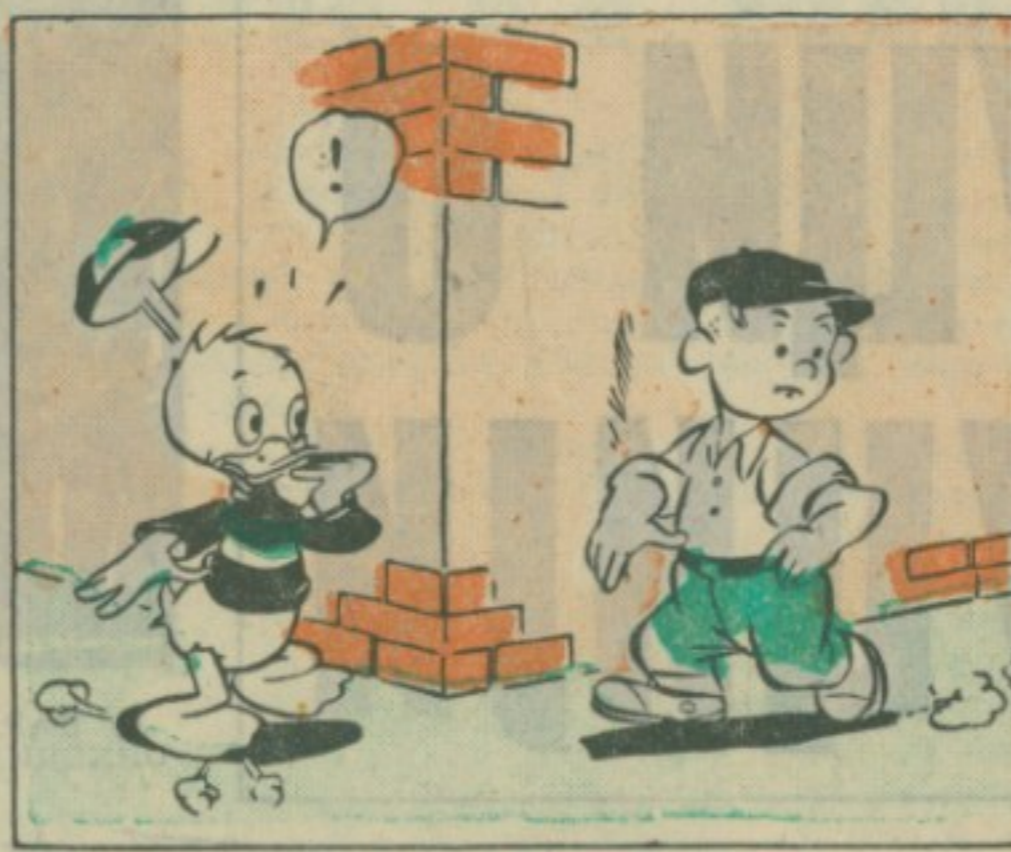
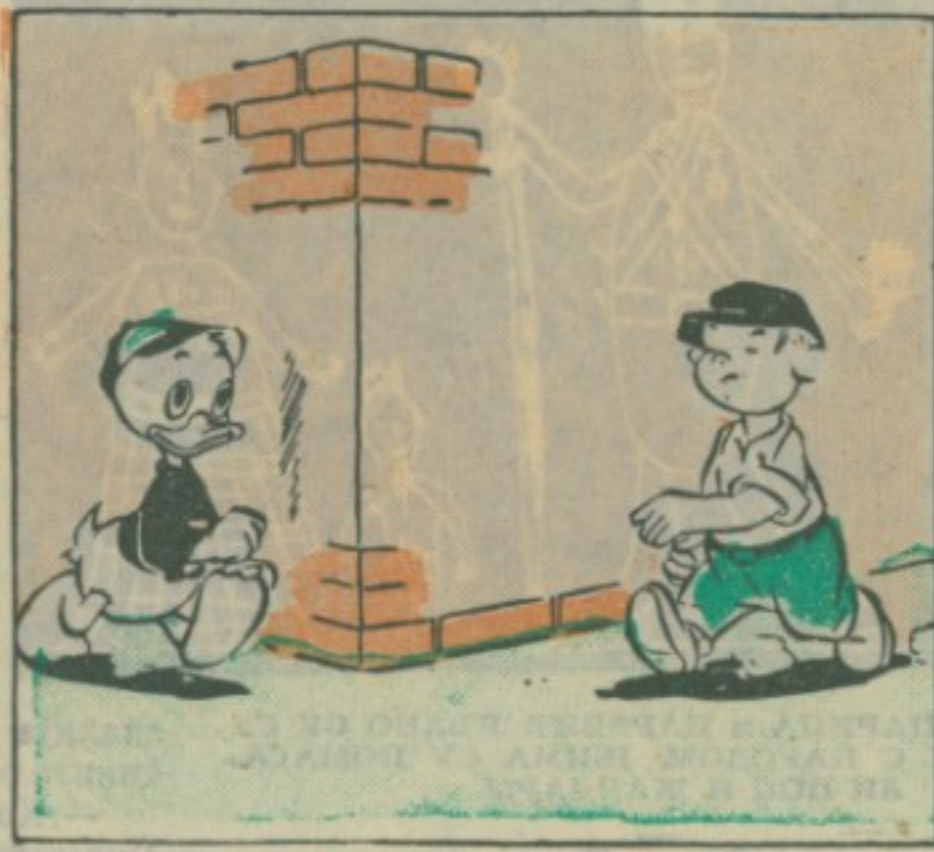
ЗА ЛИЧНУ ЗАМЕНИЦУ "ЈА" У СИЈАМСКОМ ЈЕЗИКУ ПОСТОЈИ 9 РАЗЛИЧИТИХ РЕЧИ.

WALT DISNEY

ПАЈА

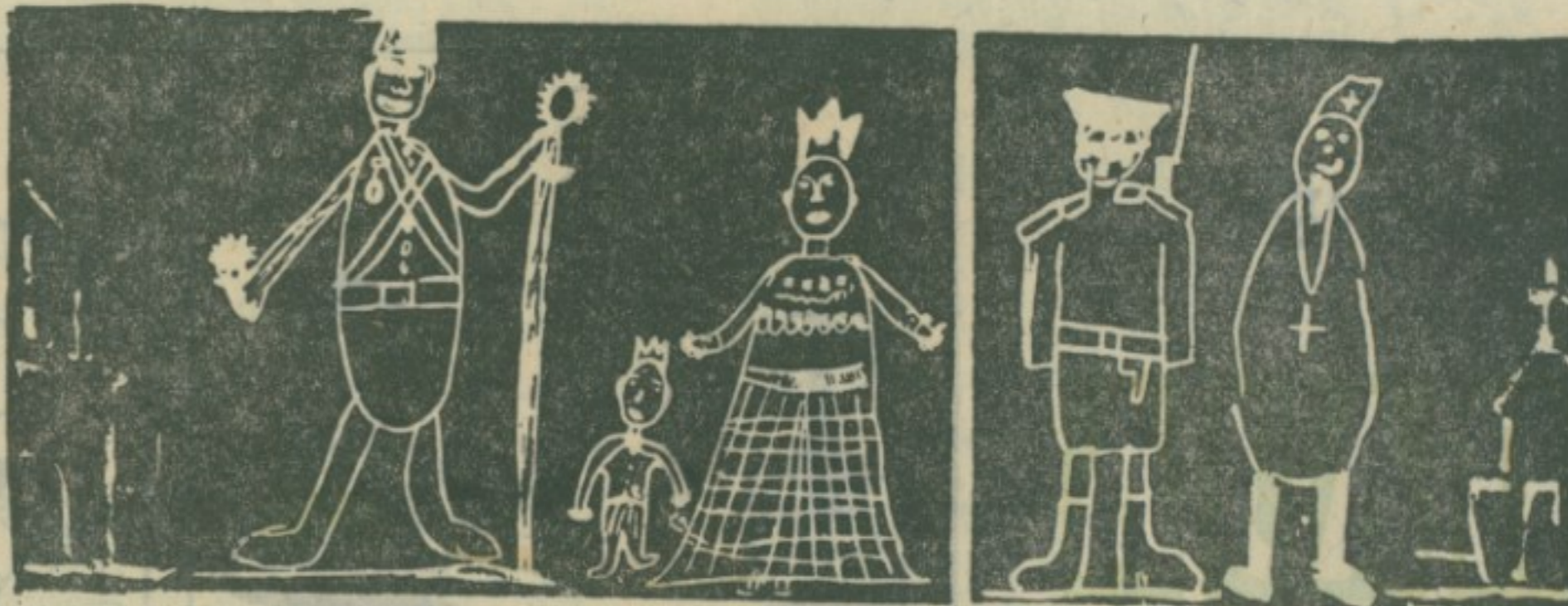
ПАТАК

ДЕНИС И СВЕТЛЕКЕ БУБЕ

ПРАУНУЦИ О РЕВОЛУЦИЈИ

● ЦАР, ЦАРИЦА И ЦАРЕВИЋ ГЛАВО СУ СЕ ОПХОДИЛИ С НАРОДОМ. ЊИМА СУ ПОМАГАЛИ ПОП И ЖАНДАРМ.

спахија — цар. Наши војници су ухапсили капиталисте и спахије.
— Ко је био за цара све су их ухапсили. Совјетски људи су почели добро да живе.

— А у чему се, то огледало?

— Када је почела совјетска власт деца су пошла у школу и деције вртиће. А старији су пошли у институте и на универзитете.
— Књиге и свеске постале су сасвим јевти не, сва деца су почела бесплатно да иду у школе.

— Како бисте желели да проведете празник?

— Веома бих желела да 7. новембра на свакој кући буде застава. Мама ће умесити много колача. Доћи ће нам гости. Дању ћемо отићи на манифестације а увече ћемо гледати ватромет. Веома бих желела да ми тата купи лутку а брату сладолед. Затим ћемо отићи у зоолошки врт. А онда ћу отићи у двориште да се играм.

— Веома ми се свиђа празник педесетогодишњице совјетске власти. Желео бих да у лицом пролазе тенкови и велике ракете. Желео бих да на тај празник одем у циркус. И желео бих да у циркусу видим клоуна Карандаша. И још бих желео да свуда око мене буде лепо.

— Мени ће купити балоне. И цела породица ићи ће у циркус. На тај празник свима дају ордене. На тај празник свима дају упуте за одмаралишта. На тај празник купићемо сладолед и гледати телевизију.

— Волим параду јер је тамо весело. Желео бих да увек буду празници и да се продају бомбоне.

— Мала деца ићи ће улицама са заставама и балонима. А увече ће бити ватро-

Какав је био октобар 1917. године? О њему данас причају стари борци, учесници освајања Зимског дворца, морнари са „Ауроре“. Уочи великог празника сарадници часописа „Недеље“ посетили су једну московску школу и разговарали са најмлађим ученицима који би по свом узрасту, могли да буду прауници јунака октобарских догађаја. У једном разреду ученици су одговорали на питања писмено а у другом — својим цртежима.

— Какве су прилике биле у Русији уочи велике октобарске социјалистичке револуције?

— Тада није било совјетске власти. Људи су живели бедно, и сељаци и радници. А до школе је требало далеко ићи.

— У школу су ишла само деца спахија. Мало је сељака имало коње.

— Раније су сељаци имали мало хлеба, чак и црног. А за бели хлеб неки нису ни знали. Само су богати били добро сити и понекад су приређивали и гозбе.

— Књиге и свеске биле су скупе.

— Какву је улогу одиграо у револуцији Владимир Илич Лењин?

— Владимир Илич Лењин био је вођа револуције. Царска влада прогнала га је у село Шушнеско. Он је тамо читао и писао шта радници треба да раде, како да се припремају за револуцију. Када је он дошао извршена је револуција.

— Лењин се ноћу пробио у Смоленск. Ту је он руководио совјетском влашћу. Лењин је ноћу читао и писао.

— Лењин се родио у граду Симбирску. Када је порастао није му се свидео живот радника и сељака. Почео је да се бори против цара. А 1917. године заједно с партијом бољшевика свргао је цара и привремену владу.

— Испричајте нешто о Лењину. Какав је био?

— Лењин је био добар. Волео је децу. Био је велики вођа. И био је прогнан у Си-

бир и тамо се играо с децом. А када је почела зима учио је децу да се клизају. Тамо је најмањи дечак био Миша. И Лењин се највише клизао с Мишом држећи га за руку. Миша је често одлазио Лењину, али је Лењин био заузет.

— Какве су биле тактика и стратегија револуције?

— У фебруару 1917. године почела је револуција. Јункери су заузели телефонску централу. А у новембру је „Аурора“ требало да приђе Зимском дворцу. Али су мостови били спуштени. И „Аурора“ није могла да приђе Зимском дворцу. Али је „Аурора“ ипак прошла.

— А шта је било даље?

— Пуцањ са „Ауроре“! Почело је заузимање Зимског дворца. Разлегло се громко „ура!“ Радници, сељаци и морнари трчали су према дворцу. Али изненада је иза врата с песком заштекао митраљез, запраштале пушке.

— Није било лако заузети Зимски дворца. Крај врата су стајали јункери и они су веома тачно гађали. Јункер, који је стајао први, уплашио се. И хтео је да се сакрије иза врата. А наш војник се за то време попео преко капије и отворио је. И наши су се пробили у Зимски дворца.

— Како су се догађаји даље развијали?

— Радници и сељаци продрли су у дворца и заузели ону собу у којој је седела приремена влада.

● А ЗАТИМ СУ „АУРОРА“, ПРВЕНИ МОРНАРИ, ВОЈНИЦИ И ПИЛОТИ ЈУРИШАЛИ НА ЗИМСКИ ДВОРАЦ И ПРОГНАЛИ ЦАРА.

● ЦАР ЈЕ ПОВЕГАО АЛИ СУ ВЕЛИ ГЕНЕРАЛИ ХТЕЛИ ДА МУ ПОМОГНУ.

● ТАДА СУ ИМ ЧАПАЈЕВ И ПРВЕНА КОЊИЦА ПОКАЗАЛИ

— У једној од дворана седели су капиталисти и спахије. С њима је био и најглавнији

мет. Веома бих волео да тај празник дође што пре.

— Желео бих да у нашу земљу дођу деца из разних земаља и да гледају параду.

СОВЈЕТСКИ НАУЧНИЦИ ПРЕДВИЂАЈУ

1980. година. — Грађани и предузећа неће добијати рачуне за утрошену електричну струју; она ће постати бесплатна јер ће до тог времена научници укротити хидрогенску бомбу, то јест успеће да управљају термонуклеарном реакцијом.

1990. година. — Метеоролози ће почети да „командују“ временским приликама на читавој планети. Рудари ће добијати руду из морског дна, а космонаути из Месечевог тла.

1994. година. — Ниједне инфективне болести на Земљи. Као непремостива баријера против заразних болести употребљаваће се универзална вакцина.

2040. година. — Дресирани мајмуни и делфини постаће веома корисни помоћници људи, нарочито домаћинца. Они ће уместо њих обављати многе домаће послове.

До 2050. године. — Човечји век продужиће се у просеку за 50 година.

2050. година. — Прво руковање „преко космоса“: успостављање везе са цивилизацијама ван Земље. Могућност ограниченог управљања Земљином тежом.

ФОТО-РОБОТ ОД ПИКАСОА

По налогу француског Министарства правде криминалистички психолог др Триншар спровео је анкету међу сто осуђеника у разним француским затворима. Између осталих постављено је и следеће питање: „Која вам

је највећа жеља?“ Један осуђеник, који издржава петогодишњу казну у Каени, одговорио је овако: „Кад ми идући пут будете за петама, желим да Пикасо наслика мој лик на потерници. Тада не бих имао шта да бринем“.

АУТОЗАГРЕВАЊЕ

Зими говеда загревају шта лу, у којој проводе највећи део времена, топлим ваздухом који издишу. И биљке дисањем производе топлоту која је у цветној чашици често виша од спољне температуре. Извесно рано зим-

ско цвеће, висбаба, и њој слично, као и неко рано алпско цвеће својом топлотом пробија себи пут кроз замрзнут снег. Зато се неки ситни инсекти завуку у цветне чашице да у ту преспавају зиму. Ту уједно налазе и храну.

ПИСМО СТАРИХ ИНКА

У древној цивилизацији Инка људи су се уместо писмом споразумевали помоћу „кипуса“. То су били гајгани дугачки метар и више на којима су по целој дужини висиле разнобојне ресе. По

боји и начину на који је реса била везана у чвор знало се какву поуку „кипус“ садржи. Археолози су при ископавањима нашли кипус тежак — 4 килограма!

Модерни латински

„Tristitia salve“ наслов је латинског превода дела Франсоазе Саган, познатог романа „Добар дан, туго!“ Књига је преведена на језик старих Римљана да би из ње француски гимнази-

јалци учили латински језик јер су чак и њихови наставници закључили да ће тако постићи већи успех но проучавајући старе Цицеронове говоре и Цезарове записе из ратова.

Пролеће у 70.

Холандска варошица Берген оп Зом може се похвалити да има позориште какво ниједна друга варош, без сумње, нема. Основао су га пензионисани глум-

ци, најмлађи члан има 70 година. И што је најлепше: позориште је отворено Ведекиндовим комадом „Буђење пролећа“.

ПРОНАЛАСЦИ

ГОЛИНЕ

**СТИМУЛАТОР
ЗА СРЦЕ**

Енглеска фирма „Маке-
ртис“, која производи медицин-
ске инструменте и апарате,
израдила је механички стиму-
латор за срце. То је у ствари
нека врста пумпе чији се
клип поставља на грудни кош,
изнад срца. Пумпа се покре-
ће у ритму од 60 „откуцаја“
у минути. После сваких 10 до
15 секунди пумпа се заустав-
ља да би се у плућа на веш-
тачки начин убацио ваздух.

Нови апарат треба да замени
ручну масажу срца кад оно
— а то се често догађа ва
време тешких операција —
престане да ради.

ПРОТИВ ХРКАЊА

Хркање у сну не само што
је непријатно (за околину)
већ је и штетно јер омета пра-
вилан рад срца а тиме и кр-
вотока. До тог закључка до-
шао је немачки лекар Х. Кла-
ус и то га је нагнало да кон-
струира апарат који спречава
хркање. Апарат подсећа на ма-
лу узду са нарочитим про-
ширеним делом који се при-
љубљује уз горњу усну.

**ТРАНЗИСТОРСКА
ТВ-КАМЕРА**

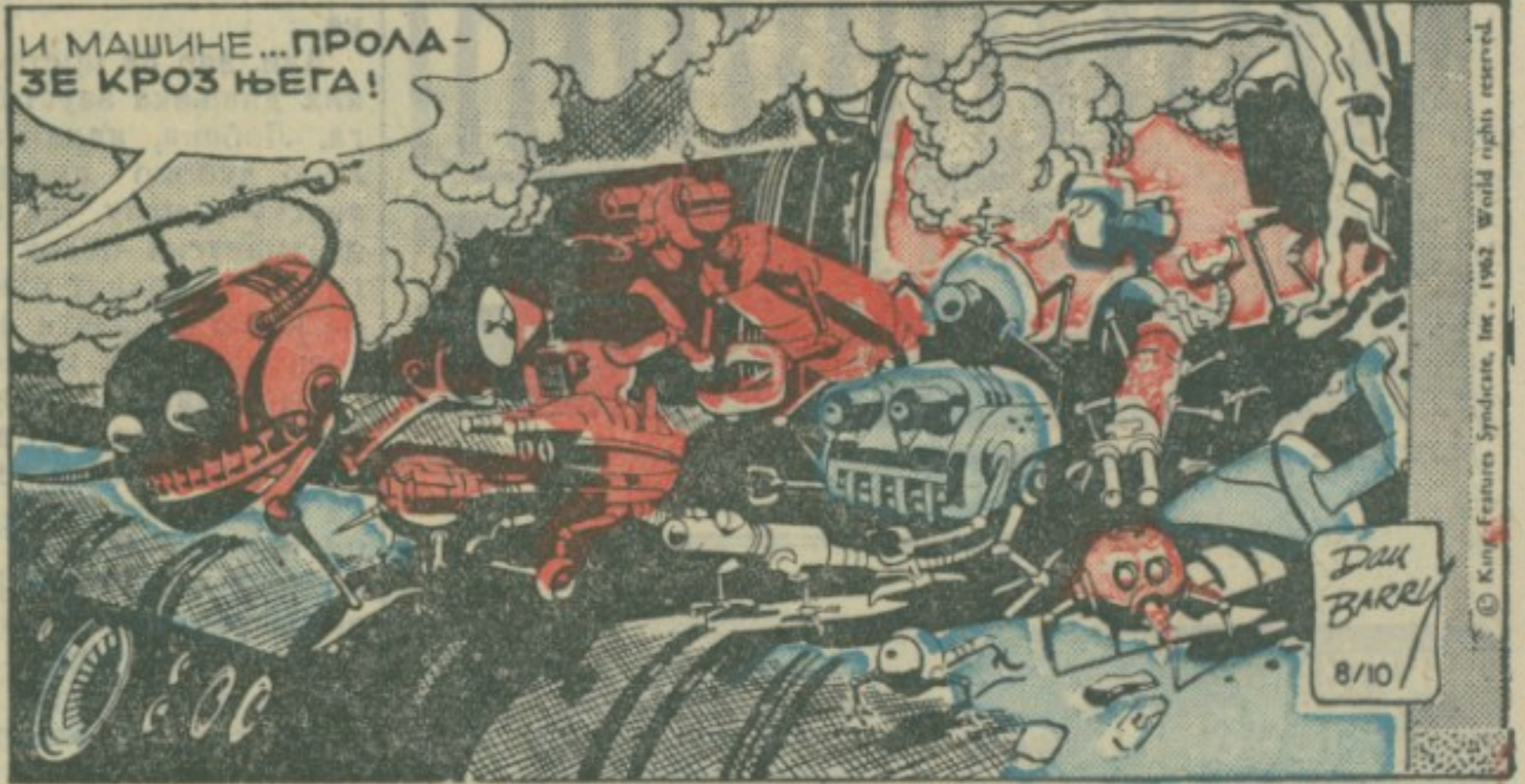
Долази нова ера телевизи-
је — кажу конструктори ове
транзисторске телевизијске
камере. Према мишљењу ње-
ног проналазача ова камера,
изванредно погодна за нови-
наре и астронауте, временом
ће потпуно заменити филм-
ску.

**ДАН
BARRY** **ФЛАШ ГОРДОН**

КОНТРОЛНИ УРЕ-
ЂАЈИ СУ УНИШТЕ-
НИ... ПОГОНСКА
СНАГА ИСКЛУЧЕ-
НА!

ДАЛИ ПРОЗОР
У ДИМЕНЗИЈУ Х
ЈОШ ЈЕ ТУ... И
ОТВОРЕН!

И МАШИНЕ... ПРОЛА-
ЗЕ КРОЗ ЊЕГА!

НАДИРУ СВЕ ВИШЕ...

ЧУО САМ
НЕКУ ЕКО-
ПЛОЗИЈУ,
ФЛАШЕ...

ДАЈ МИ СВОЈУ
ПУШКУ...
БР30!

НЕ ПУЦАЈ, ФЛАШЕ!
МОЖДА БИМО
МОГЛИ ДА
УСПОСТАВИМО
НЕКУ ВЕЗУ
С ЊИМА...

МОЖДА,
ЗАРКОВЕ...

... ДАЛИ НЕ МО-
ЖЕМО ПУСТИТИ
ДА НАС ПРВО
ПОВИЈУ!

СВИ
НАПОЉЕ!

ДРЖИТЕ...
ЧВРСТО... ДОК
НЕ ЗАТВОРИМ
ОВА
ВРАТА!

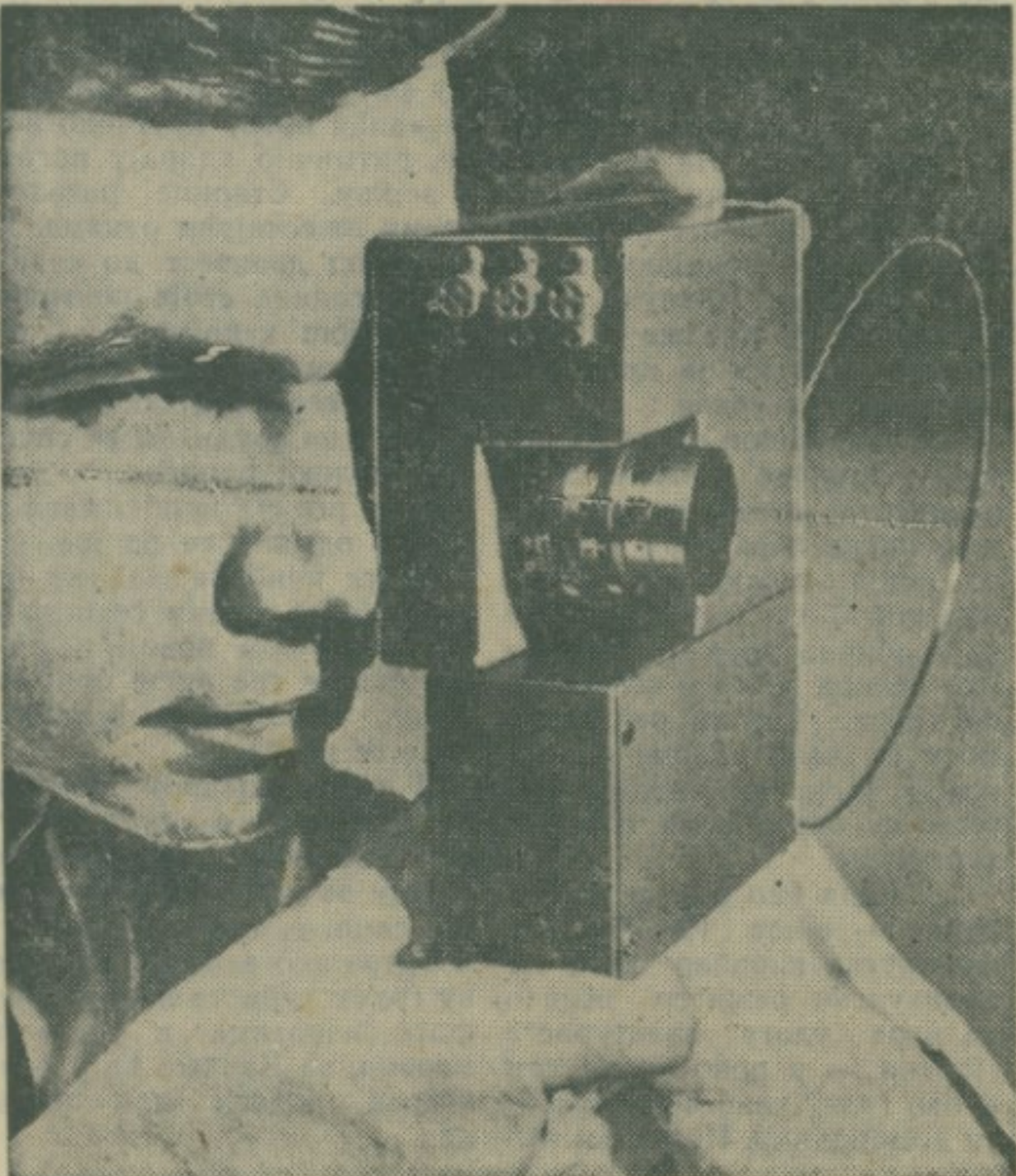

ПАЖЊА! ПОСАДИ САТЕЛИ-
ТА! ОДМАХ ЕВАКУИСАТИ
СВЕ ЦИВИЛЕ! НИЈЕ ДА
БРОД ДА НЕ ОСТАНЕ!

ОСТАЈЕ САМО НАС
ШАЦИЦА... КАО У КЛОП-
ЦИ... СТИМ МАШИНАМА-
УБИЦАМА!

БОЈЕ И ТО
НО ДА ДОЗВОЛИМО
ДА СТИГНУ НА
ЗЕМЉУ!

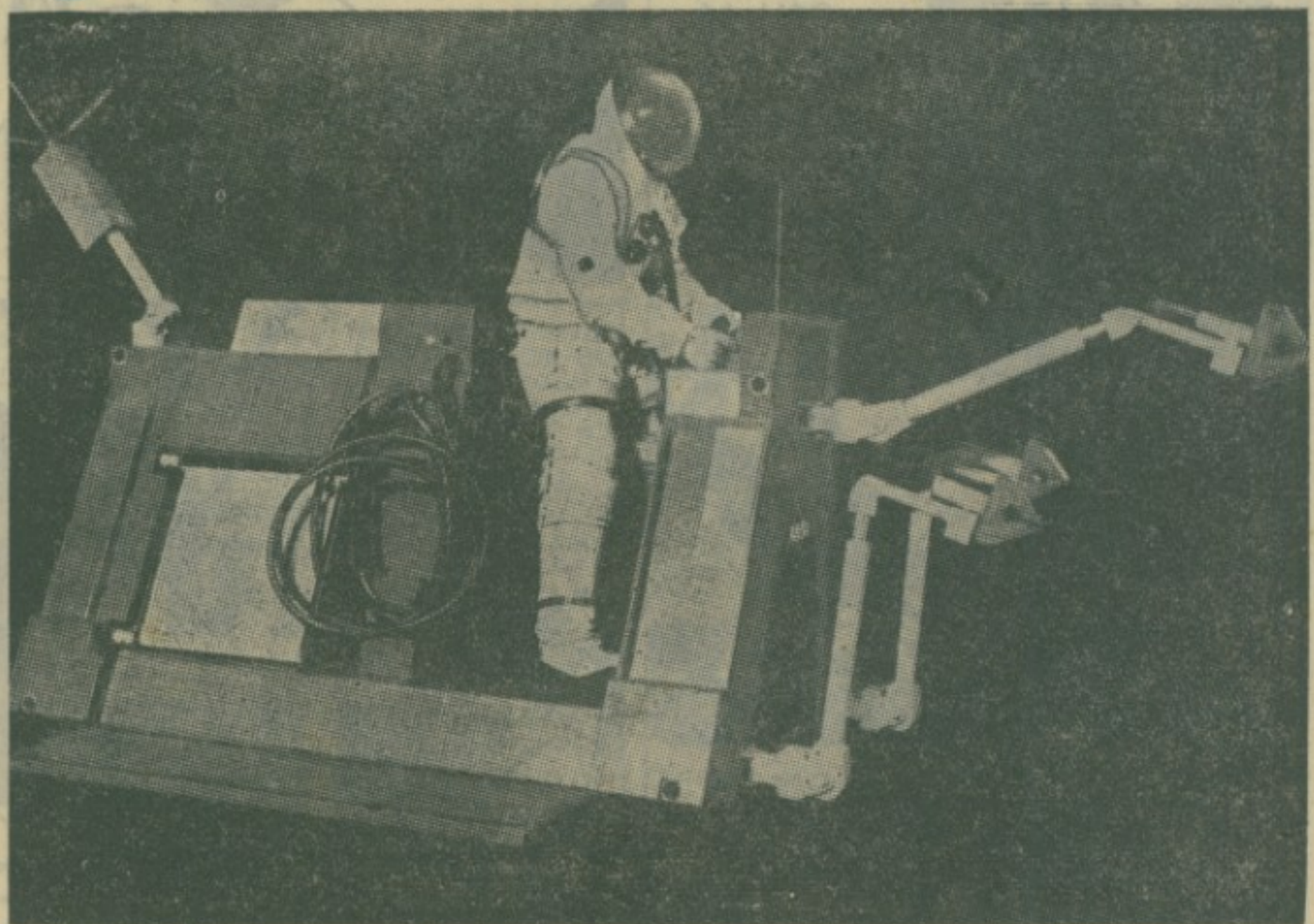

**МЕХАНИЧКИ
»КОЊ«
ЗА КОСМОС**

Мада по својој констру-
кцији и обликом подсећа на
коња ово је у ствари покрет-
на радна платформа намењена
космонаутима, односно њи
ховим сарадницима: технича-
рима и истраживачима нових
светова.

Одевен у космичко одело
човек на платформи користи
„механичке“ руке да своје
возило-радионицу укотви на
радном месту. Возило ће има-
ти свој погонски систем, уре-
ђаје за везу, апарате који ће
омогућити човеку опстанак у
космосу и све остало што је
неопходно да се платформа
креће и обавља послове не-
зависно од матичног космич-
ког брода.

Механички „коњ“ је пројект
америчких стручњака.

„МОСТ“ — рад Жељка Маловића, уч. VII-Б Осн. шк. „Херта Турза“ — Карловац

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„МОЈЕ НАЈДРАЖЕ ВОЂЕ, рад Долорес Турп, уч. V-Б раз. Осн. шк. „Филип Мачура“ — Вања Лука.

НЕПОЗНАТЕ ЗЕМЉЕ И НАРОДИ

ЕГЗОТИКА ОД ОСАМ ДО ПЕТ

Стрела! Дугачка, танка, с јаркоцрвеним перјем, подрхтавала је заривена у стазу. А то је могло да значи само једно: племе не жели да види дошљацима.

Али, зар ће претња тамо неких дивљака зауставити њега, Лобана, када је већ толико дубоко продро у амазонску дунглу. Сада, када је дијамантски поток ту близу, готово надохват руке. Још ће он њима показати ко ће бити господар ових крајева!

Одбацивши стрелу чизмом, Лобан је направио два одлучна корака. Не више. Из мрака дунгле изронили су ратници првене коже са украсима од ружичастог перја на глави. И ратници упиру у груди белог човека своја копља. А он се извежбаним покретом маша свог револвера...

— Стои!
Из откривеног „лендовера“ на којем се налази филмска камера, искочио је режисер и уморним покретом скинуо тамне наочари: „За данас је доста“.

За њим је на стазу нагнула читава филмска екипа а Индијанци с копљима и луковима стали су у ред да приме дневни хонорар.

Вероватно да не би вредело овако детаљно препричавати и филмску сцену првог срета авантуристе Лобана са амазонским Индијанцима да се она снимала у некој филмској фабрици? Америке или Европе. Али, филм је сниман у природном декору: у дунглама централног Бразила, на платоу Мато Гросо. И статисти нису били професионални учесници у снимању масовних сцена, већ прави Индијанци из племена Каража. И ово је прича о њима.

Међу чудима највећег реч-

ног базена — базена Амазоне — постоји и један географски курјозитет: острво Бананал. Бананал је тачно оно што у географијама пише о острвима „део копна са свих страна окружен водом“. А настало је захваљујући худи једне од сто хиљада Амазонских притока — реке Арагуаје која се рачва у два не много широка рукавца која се три стотине педесет километара низводно поново спајају.

Острво се сматра највећим међу свим његовим речним „рођацима“ на свету. Али, од тог света је одвојено као да лежи негде на сред океана. И та околност умногоме је одредила судбину „континенталних острвљана“ — Индијанаца племена Каража.

Најраспрострањенија животиња на Бананалу је — пацов. Али не обичан пацов из градских подрума и канализација, не ни бродски пацов који може да буде велик као мачка. Не, тамошњи пацови потпуно одговарају гигантоманији свуда присутној у базену Амазоне. Таква животиња тешка и по две стотине килограма уплашила би и самога Ханса, чувеног ловца на пацове из Хамелна (вероватно се сећате Гримове бајке!). Као Хансу, тако и Индијанцима као једино оружје против капиваре — тако се зову ови глодари — биљоједи — служи свирала. Само је код Индијанаца она дужа и из ње, уместо песме, излећу стреле чији је врх премазан отровом кураре. Поред инзовских глодара, Индијанци лове рибе и речне корњаче. А риба има много: у оба рукавца реке Арагуаје живи и крволочна пирана и дебелоноси тукунарес и љубичасти пинтадас и највећа, а кажу и најкуснија, међу амазонским рибама — пиракуру. Она може да буде тешка до три стотине килограма а дугачка и по два и по метра. За време врелих по дневних часова пиракуру се диже из дубине и као да обамбре на педесетак сантиметара испод површине — спава. Тада јој се каноуом треба приближити потпуно бешумно, пазећи да ни сенка чамца и веслача не падне на рибу: уплашиће се и побегне.

Ако ловцу успе да копљем погоди уснулу пиракуру, племе Каража приређује свечаност: на кратко ошишаним главама мушкараца појављује се ружичаста перја а у пробу шеним ушима и горњој усни танки дрвени штапићи.

Исто се то догађа када на Бананал слети авион. Не неки случајно залутали авион, већ редован — путнички. Од Рио де Жанеира до Бананала свега је пет часова лета — ситница за бразилска прострства.

Бивши председник Бразила Жуселино Кубичек одлучио је да 350 миља северно од ултрамодерне престонице, града Бразилије, подигне грандиозну туристичку Меку. Саграђен је модеран хотел: стигао је кувар из Рија, позван је јапански стручњак за вртове а један Италијан за директора. На јеловнику су се појавила егзотична јела као рагу од корњаче и домаћа ракија „личаса“. А у највеће туристичке агенције света стигли су проспекти и плакати:

„У срцу Бразила чека вас острво Бананал обрњено рукавцима реке Арагуаје која односи у море своје хиљадугодишње тајне. Чека вас дивичанска, нетакнута шума исто онаква каква је изгледала истог дана од стварања света. Чека вас гостољубиво племе Каража — срећан, безбрижан народ који живи од

лова и риболова... Нигде на свету нећете имати такво осећање слободе и спокојства“.

Тако је племе Каража постало саставни део туристичке атракције и познанство с

некад могли давати стаклене ђињуве. Али, моју недоумицу брзо је отклонио поглавица који беспрекорно говори португалски. Он је одлично познавао курс долара и тражио је по педесет крузениро-

њима ушло је у цену путне карте.

Припадници племена Каража лице један на другог као да су сви најближи сродници. Мушкарци су високи — међу највишим су од свих индијанских племена — снажни и мишићави. Ни женама се не може оспорити извесна привлачност. На образима сви — и мушкарци и жене — имају два кружића нартана соком белике женијану: то је знак племена. Потпуно исто изгледали су Караже и 1682. године када их је први пут угледао бели човек.

Тек што авион слети на острво, Караже извлаче своје реквизите: стављају на главе живописне лори-лори (украсе од перја ружичасте птице фламинга) скидају фармерке које обично носе и стављају око бедара прегаче сплетене од траве. Сви ти реквизити могу се, како водичи објашњавају туристима, купити. Караже су научили да тргују с туристима.

„... Када смо стигли на Бананал — пише Ив Мансије, француски новинар кога је холивудски режисер позвао да игра улогу авантуристе Лобана — у прво време сам лупао главу како ћемо плаћати домороцима. Нисмо им као

са дневно за сваког одраслог мушкараца који би статирао у филму а по десет за децу. Игре и ритуални обреди плаћања би се посебно...“

На острво се ноћ спушта брзо, готово без сумрака. Пале се ватре за хиљадугодишњу ритуалну игру „харуана“. Младићи праве круг око ватре, ритмично ударају ногама о земљу. Старице развлаче песму плескајући рукама. Девојке од дванаест до седамнаест година стоје по страни, засад још непомичне. Ноге су им украшене црним и црвеним геометријским цртежима а на груди им се спуштају низови ћердана.

Круг играча приближава се ватри, одмиче се од ње, поново се приближава, све брже и брже. Ритам се појачава, са сваком новом песмом девојке се све више примичу огњу. У њиховим зеницама пале се искре.

И тада, наједном Караже заборављају и туристе и филмске камере: сад више не играју за публику, већ за себе, само за себе.

Сутра ако авион донесе нову групу туриста наоружаних фото-апаратима и кино-камерама, за Караже ће у осам часова почети нов радни дан...

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е. А. ПОА

ЗНАЕНАДА, ЧУО САМ НЕКИ ГЛАС... БРЗО САМ НАВУКАО ЛИСИЦЕ... БИО ЈЕ ТО ДИК ПИТЕРС. ПРАТИО ГА ЈЕ ТВОЈ ПАД ТИГАР.

ДИК МИ ЈЕ РЕКАС ДА ЈЕ НАШАО ПДА СКРИВЕНОГ ИСПОД ЈЕДНОГ ЧАМЦА ПА ГА ЈЕ ДОВЕО ДА МИ ПРАВИ ДРУШТВО...

КАД САМ ОСТАО САМ СА ТИГРОМ. НАСТАВИО САМ ДА НОШЊЕМ ИСЕЦАМ ДАСКУ У ПРЕГРАДИ. РАДИО САМ ЦЕЛУ НОЋ И ПРЕД ЗОРУ ЈЕ ОТВОРИО ПРАВИО БИО ГОТОВ

ШАЈПРЕ САМ ПОМИСЛИО ДА ТИ ПО ТИГРУ ПОШАЉЕМ ПОРУКУ. ОД ЧАЧКАЛИЦЕ САМ НАУЧИО ПЕРО! ЗАБЕКАО САМ ПРСТ И КРВ МИ ЈЕ ПОДЛУЖИЛА КАО МАСТИЛО! КТЕО САМ ДА ТИ ЈАВИМ О ПОБУНИ И ДА ТИ САВЕТУЈЕМ ДА ОСТАНЕШ У ОКРО-ВИШТУ!

ЧИМ СЕ ТИГАР С ПОРУКОМ ПРО-ВУКАО КРОЗ ОТВОР. ПОКРИО САМ РУПУ МОРНАРСКОМ БЛУЗОМ. ОДМАХ ЗАТИМ БРАТА СУ СЕ ОТВОРИЛИ...

ДИК ПИТЕРС МИ ЈЕ ДОНЕО МАЛО КРАНЕ. ИСПРИЧАО МИ ЈЕ ДА СЕ ПОСАДА ПОДЕЛИЛА У ДВА ТАБОРА. ЈЕДНИ СУ ШЕ-МЕЛИ ДА НА СТАВЕ ЛОВ НА КИТОВЕ А ДРУГИ ДА СЕ ОДАДУ ГУ-САРЕЊУ.

ПАЖЊА ПРЕМА ПИСЦУ

Енглески књижевник Артур Кестлер крив је што је у време најјачег уличног саобраћаја у центру Лондона возио „лагано, темпом погребних кола“ па је због тога настао невиђен кркљанац. Као аутомобилиста Кестлер је опасан не само за друге већ и за себе лично. Да не би дошло до обостране несреће и да би Енглези имали прилике да прочитају још коју Кестлерову књигу — судија је одлучио да Кестлеру одузме возачку дозволу у трајању од године дана.

ИЗ СУДСКИХ ДВОРАНА

„Господе судије, посматрајте добро физиономију оптуженог. То је огледало у коме сваки од вас може да препозна лик бандита“.

„Овај човек је, господе судије, добар отац и пажљив супруг, али он има само једну ману: пијаница је, свађалица и лажљивац.“

МАГНЕТ У ШЕФОВСКОЈ СТОЛИЦИ

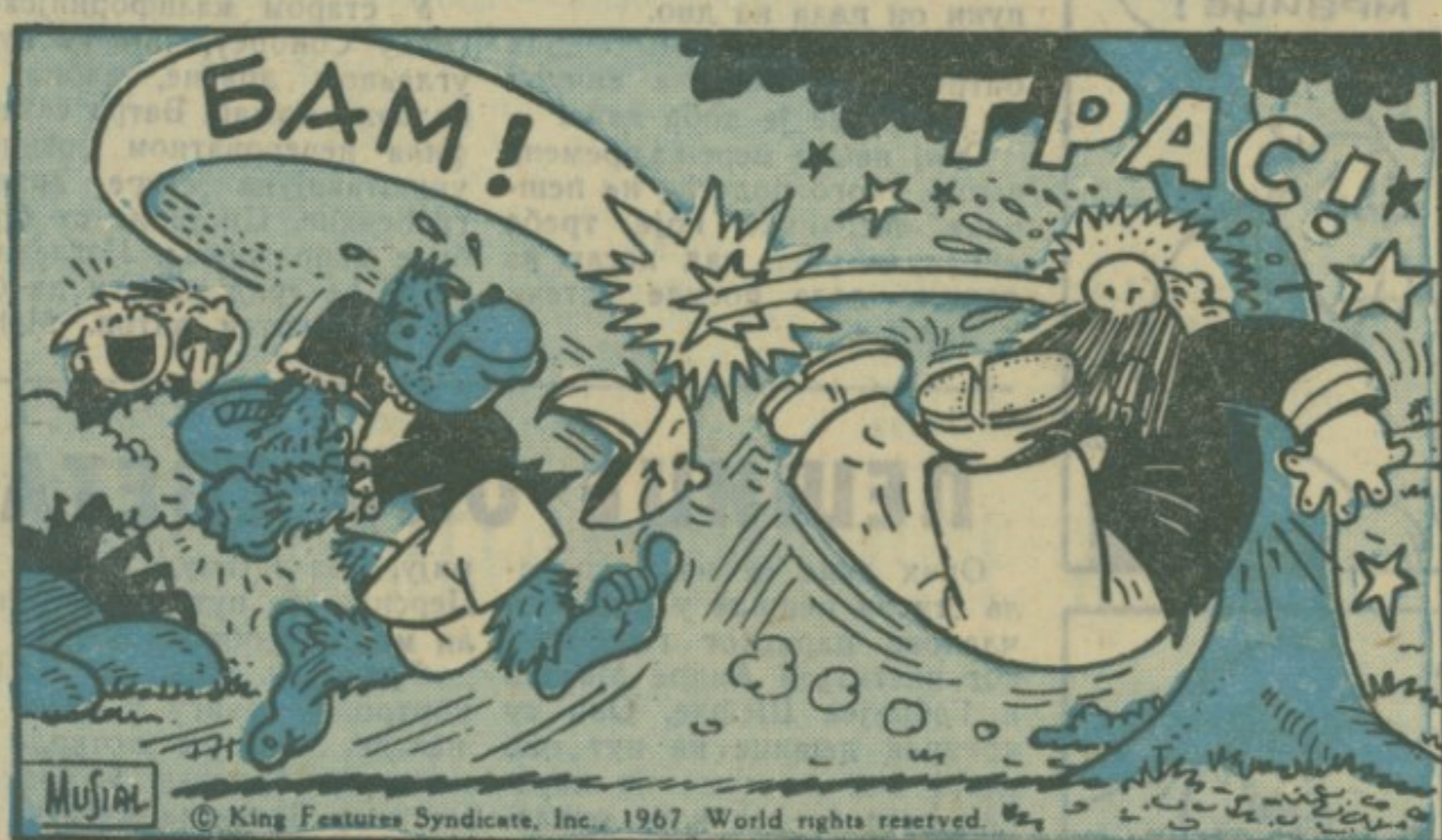

Курир једне фирме у Берну, који је дуго година био „момак за све“ отишао је у заслужену пензију. Дат је оглас у новинама следеће садржине: „Тражи се курир. Он треба да се брине о пошти, празни канцеларијске корпе, да обавља извесне послове у граду, полива цвеће...“ На овај оглас, иако је објављен неколико пута, није примљена ниједна понуда. Сад је дат нов оглас и то веома кратак. У њему је стајало само ово: „Тражи се шеф помоћних служби“. И — одмах се нашао кандидат!

МУЗЕЈ ПИВА

Недавно отворена пивница у Лудвигсхафену у Немачкој добила је назив „Музеј пива“. Изгледа да јој то име и одговара: у њој се точи 120 разних врста пива произведених у Немачкој а и неким другим земљама.

САЛВЕТА НА ДВЕ НОГЕ

Прва салвета коју помињу историчари имала је две ноге. Године 1400. пре наше ере, код Крићана су уста господару или господарци — брисали робови — вероватно смоквиним листом, а још вероватније чистом водом. Сигурно је да је реч „сервители“ (слуга) мајка речи „салвета“ (сервијета), било да је од текстила или папира.

У старој Грчкој брисали су руке после јела мрвицама хлеба! Римљани су били снажљивији — они су још пре 2000 година употребљавали за брисање уста салвете од ланене материје. Да би показали своје богатство, Римљани су украшавали те салвете златним везом. То је, додуше, било лепо али и

штетно, пошто је брисање било болно; озлеђивало је усне.

У средњем веку био је обичај да гости бришу

уста о чаршав на столу. Тада то није било нимало непристојно, као ни то што су гости пре јела брисали прибор, такође о чаршав.

У Француској су први поново увели салвете од тканина и то по две сваком госту, како би могао

да брише и прибор за јело и после јела уста и руке. Тако је салвета кроз векове доживела разне промене. Спела је са две ноге и појавила се у свакој кући, доступна свакоме. Смешна је помисао — да је некад имала две ноге.

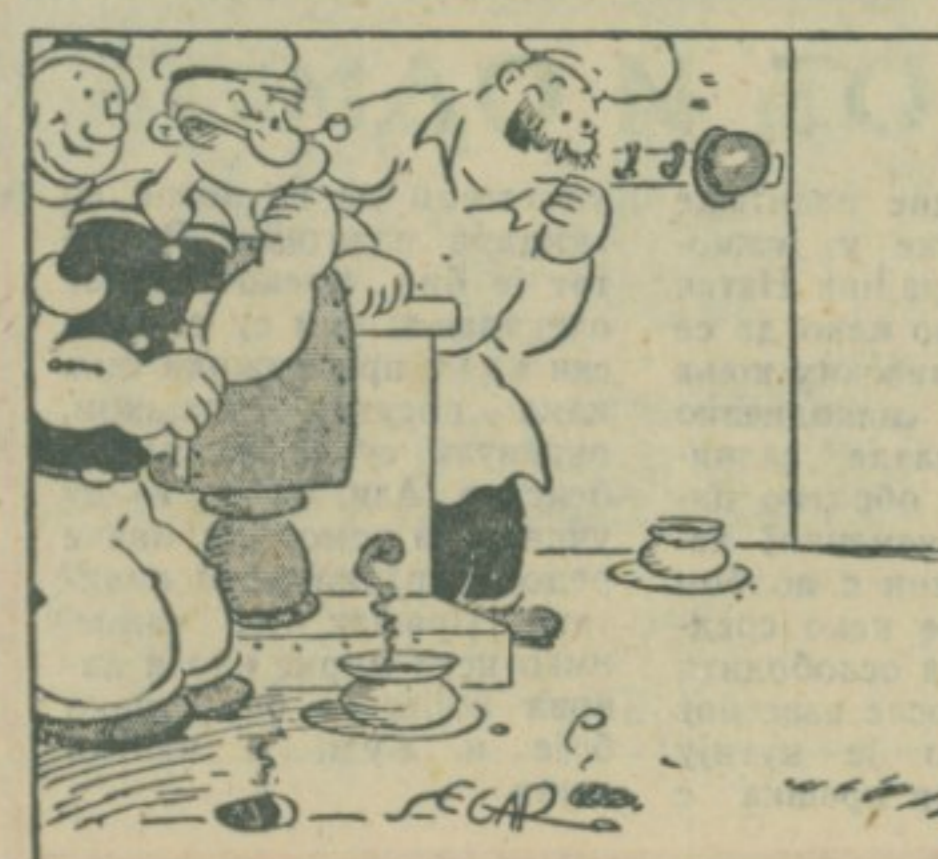

ПОМОЋ И ОДМОЋ

Власник једне плантаже шећерне трске у јужноафричкој покрајини Натал није више знао како да се бори против нилских коња који су му свакодневно уништавали младе саднице. Најзад се обратио писмом некој немачкој хемијској фабрици с молбом да му пошаље неко средство које ће га ослободити штеточина. После извесног времена добио је кутију некаког сивог прашка с

упутством да га после по ивицама плантаже. Резултат је био преко сваког очекивања: чим су се нилски коњи приближили биљкама посутим прашком, окренули су се и дали у бекство. Али, исто то су учинили и домороци, иначе редовни радници на плантажи. Прашак је, наима, имао исти мирис као и лавови којих се подједнако боје и људи и нилски коњи.

ПОПАЈ

ЛИСТАЈУЋИ СТРАНИЦЕ СТАРИХ ЛИСТОВА И ЧАСОПИСА ВРАТИЛИ СМО СЕ У 1910. И 1911. ГОДИНУ

ЧУДОВИШНА КРАБА

Из Калкуте јављају да је у Индијском океану недавно ухваћена огромна краба каква досад још није виђена. Ухваћена је мрежом за доње морских животиња која је власништво тамошњег зоолошког друштва.

Оклоп ове досад невиђене крабе, уловљене на једну миљу од обале а на дубини од око 100 метара, има у пречнику 62 сантиметра док су јој поједине ноге дугачке око један метар. Њена страшна клешта имају огромну снагу, а очи, које под-

Времеплов

сећају на очи јастога, дају јој заиста свиреп изглед.

Када је краба била ухваћена — што је захтевало приличан напор — морнари су је ставили у велик базен напуњен морском водом, у којем се већ налазило педесетак других морских љускара и риба. За свега два часа цинонска краба их је све прождерала. А какво је тек било запрепашћење зоолога када су увече, дошавши да обићу свог заробљеника, видели да краба светила фосфоресцентном светлошћу необичне јачине и белине.

КАД ВОДА УЂЕ У ОРАХ...

Становници Малајског архипелага на овај начин одређује време: напуне водом било какав суд, затим узму празан кокосов орах, проврте у њему мали отвор и орах ставе на воду. Вода полако продире у орах и када се напуни он пада на дно.

Тада један од домородаца оптрчи цело насеље вичући на глас које је доба дана. Овај начин мерења времена веома много подсећа на пешчане часовнике које треба окренути увек кад песак из горњег дела посуде истече у доњи.

ФЕНОМЕНАЛАН УМ

Цела Шпанија прича данас о једном младом Шпанцу који се истиче заиста невероватним умом. То је дон Лизардо Сајанс Окампо, свештеник у граду Сан-Мартино де Борела.

Дон Лизардо не само што у трену решава у глави најтеже аритметичке задатке — једначине с више непознатих, извлачење квадратног и кубног корена, и логаритмовање — већ може да понови по реду низ од колико год хо-

ћете имена, потпуни списак свих бројева — добитника шпанске националне музрије или најсложеније музичке партитуре прочитавши их свега једанпут.

Прочитавши књигу он може наизуст да је понови. Најзанимљивије је то, како пише један мадридски лист, да је дон Лизардо стекао тај дар пре свега годину дана, и то после једне тешке болести.

НА РАЧУН КОЛЕКЦИОНАРА

Колекционарска страст је једна од најраспрострањенијих људских слабости. Од ње оболевају и владари и милионери, и научници и сиромашни.

Једна госпа из највишег енглеског друштва, нека млада и лепа грофица, има највећу и најпотпунију приватну збирку људских лобања.

Бивши председник Сједињених Државама Теодор Рузвелт има веома скупочену збирку штапова за поштапање из разних времена и народа. Један од њих начињен је од делова рогова свих животиња које се могу срести у држави Тексасу.

Херцог од Бефора поноси се збирком коњских узда које су носили победници на дербијима одржаним током читавог прошлог века.

Чарлс Ротшилд сопственик је огромне збирке паразита скупљених са животиња из целог света. Неки од тих паразита представљају веома ретке примере. Такви су, на пример, паразити који живе на белој поларној лисици или на мошусном говечету.

ПОЖАР УГАШЕН ВИНОМ

У старом калифорнијском граду Соноре, чије су куће углавном дрвене, избио је недавно пожар. Ватра се ширила невероватном брзином уништавајући старе дрвене грађевине. Цистерне су брзо биле испражњене. Изгледало је да ће град морати да буде препуштен ватри. Међу-

тим, тада је шефу ватрогасне чете пала на ум срећна мисао: да ватрогасно црево спусти у огромну бурад где је превисало младо вино. Угљена киселина у вину брзо је гушила пламен и пожар је за неколико часова био савладан.

ПЕШИЦЕ ОКО СВЕТА

Ових дана су из Астрахана стигли пешнице у Царицини чланови париског географског института Андре Мартен и Габријел Шефле. Они су кренули пешнице на пут око света али не само из научних разлога већ и за опкладу од 200.000 франака.

Храбри Французи већ су обишли западну Европу, балканске земље, Африку, Си-

рију, Палестину, Кавказ и Персију. На путу су доживели многе необичне згоде.

Французи носе са собом контролну књигу у којој се налазе званичне потврде о њиховом боравку у разним местима Земљине кугле.

До краја путовања им, како кажу, није остало још много: „свега“ десет година и три месеца.

НОВИТЕТИ, НОВИТЕТИ

Јесењи сајам домаћинства одржан недавно у Франкфурту показао је многобројним посетиоцима да онима који су излагали не недостају идеје.

Тако се на сајму, на пример, могао видети: кревет који може да се савије тако да, заједно са душеком и јастуком, стане у машину за прање рубља и ту опере. Кревет и постељина начињени су од пластичне материје и веома су погодни за болнице, дечије установе.

Верујемо да би свака домаћинца обрадовала новитет који је његов проналазач назвао „тањир од хиљаду листова“. У ствари овај тањир састоји се од многоструких слојева пластичне материје који принађу један уз друге. После употребе на тањир

се једноставно одлепи упо требљени слој и тањир је самим тим „опран“, спреман за идућу употребу. Овакав тањир може да се употреби петнаестак пута.

Не мању пажњу посетилаца привлачи и тигањ-чудо, како су га назвали његови проналазачи. Ако се тигањ пре употребе загури у суд са водом, његово порозно дно ће се испунити водом до извесне мере онда се у њему могу кувати без масти

или уља све врсте меса и риба а при том гарантовано тигањ не загорити.

Јапанци су приказали аутоматску машину за млевљење бибера која ради помоћу малог електричног мотора.

Поред корпе за папир која „прогута“ 12 метара папира за један минут запажене су и честитке које једноставним покретом руке могу да се претворе у укусне пепељаре.

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ћ. ЛОБАЧЕВ

ЂУРИША
ГА СВЕ-
ЗА БРНИ-
НИМ ПО-
ЈАСОМ И
ПОЖУРИ
ПРЕМА
ГРАДСКИМ
ЗИДИНА-
МА.

ПОДНЕ,
СКУПИЛО СЕ
НА ТРГУ ОКО
200 УСКОКА.
ОКО НИХ МУШКЕ-
ТИРИ И ДРАГУНИ.
ОКОЛНЕ УЛИЦИ-
ЦЕ БИЛЕ СУ
ЗАКРИЕНЕ КО-
ЛИМА, У НИМА
ЖЕНЕ, СТАРЦИ,
ДЕЦА... ПО
НАРЕДБИ ЦАР-
СКОГ КОМЕСА-
РА ТРЕБАЛО
ЈЕ ДА СЕ
ПРЕСЕЛЕ У
БРАД,
ДАЉЕ ОД
МОРА.

СПОРТ

КАСИЈУС КЛЕЈ

КАСИЈУС КЛЕЈ ПО БЕЛИМ ШМЕЛИНГА НА ПОЕНЕ

МАКС ШМЕЛИНГ ДАНАС

Касијус Клеј (25 година), данашњи светски првак у тешкој категорији победио је пре неколико дана шездесет двогодишњег Макса Шмелинга, јединог немачког боксера те категорије који је икад успео да освоји титулу првака света. Уместо на рингу, борба се одвијала у једном електронском рачунару америчке радио-компаније Си-Би-Ес који је претходно био „накључан“ свим подацима о обојици боксера. Резултат меча: чиста Клејова победа на поене. Клеј је добио десет рунди, Шмелинг две, а три су се завршиле нерешено.

Као спорији и са краћом дужином удараца Шмелинг је у овај електронски бокс-меч за светоко првенство ступио без много изгледа на победу. Ипак, у првој рунди успео је да нанесе Клеју неколико удараца по глави. Клеј је, пак, веран свом стилу, у тој првој рунди само „играо“ око Шмелинга. Следеће две рунде припале су Клеју који је у њима диктирао темпо борбе и ударце задавао веома прецизно. У четвртој рунди Шме-

линг се нешто прибрао и задао противнику неколико јаких удараца. Пета и шеста рунда завршиле су се нерешено. Седма је била веома драматична: Шмелинг је задао Клеју ударац у главу и послао га на под. Судија је одбродо до осам пре но што је Клеј змогао снаге да се подигне. Ипак, успео је да издржи до краја рунде.

Остатак меча протекао је у неоспорној Клејовој надмоћности. У осмој рунди Шмелинг је морао да издржи праву кишу удараца. Клејова брзина долазила је све више до изражаја. Шмелинг је почео тешко да дише, био је сасвим блед али је ипак издржао до краја меча.

„Па, зар се нисам добро држао?“ — прокоментаришао је Макс Шмелинг исход борбе. Стари немачки боксерски ас, који је овај необичан електронски меч примио као занимљиву шалу, рекао је сме-

шећи се: „Занима ме још колики ће бити хонорар за учествовање у овој борби?“

Борба између Клеја и Шмелинга у ствари је последњи меч у предтакмичењима електронског боксерског турнира који је организовао Амерички Мареј Ворнер. Учесници у турниру су некадашњи прваци света у тешкој категорији. Подаци о њима, којима је електронски мозак пре сваког појединачног меча „нахрањен“, односе се на време када су ови боксери били у најбољој форми. Поред Касијуса Клеја за четврт-финале су се квалификовали: Џек Демпси, Џон Саливен, Боб Фицсимонс, Џоел Луис, Роки Маршано, Џим Цефрис и Макс Бер. Организатор Ворнер осигурао је победнику у првом боксерском електронском турниру, чији ће ток бити преносен преко радија, награду од десет хиљада долара.

Тајм-аут за хумор

Познати француски бишквиста Жак Анкетил, вишеструки победник „Тур д Франса“ и идол навијача, посетио је једном изложбу расне стоке. Његово чуђење било је врло велико кад је дознао да награђеног бика зову такође Анкетил. Бик је био из Лиможа, где живи главни су парник Анкетила, Пуридор. Навијачи Пуридора тако су крстили бика да би бар некако напакостили Анкетилу.

Изнад врата једне антикварнице у Паризу појавио се једног дана велики оглас: „Купујте само код нас! Приходи су намењени плаћању путних трошкова француске екипе на Олимпијади у Мексику!“

Промет антикварнице осетно се повећао и власници би вероватно зарадили много пара да се нису нашли... у полицијском комесаријату. Међутим, они су и тамо, као и касније на суду, остали упорни: „Оглас никог није варао. Ми смо такође могли да представљамо Француску у Мексику.“

Када се завршила утакмица између бечког „Вакера“ и „Аустрије“ из Клагенфурта, на светлејој табли био је оглашен резултат 2:2. Судија је отишао у свлачионицу, иштуширао се, покупио своје ствари и тек тада се сетио да је то била куп-утакмица и да је требало одиграти два продужења! Изгледа да је ова мисао врло полако допирала до свести расејаног судије, јер када је улетео у свлачионицу играча, могао је само да констатује да се веома играча разишла кућама. Игра се морала наставити другог дана.

Ако дођете у свлачионице француског клуба I лиге „Ремс“, увек ће вас неко понудити цигаретом, а неко други одмах и ватром. Али чим сте повукли један дим, прилази тренер екипе Румелхарт и са слатким осмехом каже: „Молимо један франак“ (око 250 старих динара). Овде се не ради о неком симболичном франку, него о казни за пушење у свлачионици. Свак се довија на свој начин да попуни клупску благајну.

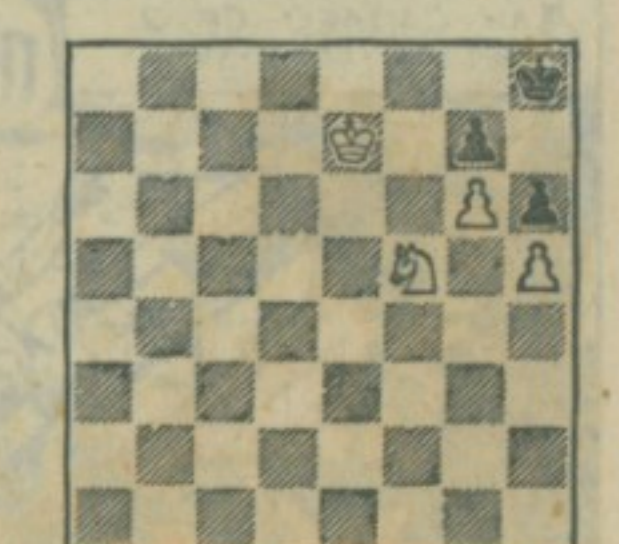
да су је студенти варшавског клуба „Сјобукаи“ изабрали за председницу. Треба додати да је цинцицу све популарније међу женама. Представнице легог пола у Полској са много залагања освајају ову вештину.

ПРОБИЈЕНА БЛОКАДА

Италијански шахиста из 17. века А. Салви познат је као писац, теоретичар и композитор завршница у којима је обрађивао необичне положаје и давао поучна решења. У објављеном примеру аутор је навео да бели вуче и добија. Положај је блокиран; на вама је да предност једне лаке фигуре искористите.

Бели: Кe7, Сф5, Пг6, х5 (4)
Црни: Кx8, Кг7, х6 (3)

Решење: 1. Се3 Кг8 2. Сг4 Кх8 3. Сф6! г:ф6 4. Кф7 и бели добија

Лигвице школске ГРПЕЗЕ

Рубрика посвећена професорима који су некад били ученици и ученицима који ће некад бити (или не бити) професори. Анегдоте су истините и догодиле су се у нашим школама и на универзитетима.

НА ЧАСУ ИСТОРИЈЕ

У зеничкој гимназији наставница пита:
— Како су људи у старо доба долазили до челика?
Један ученик се диже и, очито задовољан што се није дао уволити у „клоп-ку“, одговори:
— Онда, наставнице, „Челик“ није ни игра.
Зденка Пашкван, Зеница

РАСЕЈАНИ ПРОФЕСОР

Познати професор долази на час и каже студентима.
— Данас ћемо уместо вежбе имати предавање. А вежбу ћемо одложити за среду.
— Не може — викну неко из дубине амфитеатра.
— Зашто? — упита професор.
— Зато што је у среду недеља — одговори исти глас.
— Добро, онда ћемо одложити за четвртак — сложи се професор.
(Редакција)

ВАЉДА ЈА ЗНАМ

Тог дана на часу је било веома бучно. Пошто није могла да држи предавање, стара наставница викну:
— Доста!
— ... Доста, доста, доста. Свега ми је доста... — поче да пева једна ученица.
— Ко то пева? — упита наставница.
— Драган Стојнић! — одговори иста ученица.
— Није, љутило ће наставница — сасвим сам сигурна да је то био женски глас.
(Редакција)

ПАДЕЖ У БОЈИ

Наша професорка латинског увек би нам обојила црвеном бојом наставак акузатива јединине. Једном кад је испитивала, позвала је једног ученика и запитала га:
— У ком се падежу налази ова реч?
Бак је без двоумљења хитро одговорио:
— У црвеном падежу јединине.
Зденка Пашкван, Зеница

Драги читаоци, ако сте и ви доживели нешто слично у школи — пишите нам. Објављене радове ћемо хонорисати.

ПИСМА ЧИТАЛАЦА

Имам 17 година. Скупљам цигарете, марке и значке. Језик дописивања: српскохрватски, немачки и словачки.

Јан Краско
Врбас
Ивана Милутиновића 91

Стални сам читалац „Политикиног забавника“. У њему се може наћи све што занима једног просечног Југословена. Имам 16 година, и у Забавнику нађем доста малих али лепих ствари које ме увек интересују и привлаче. Јављам вам се са жељом да објавите моју адресу јер бих желео да стекнем пријатеље широм земље. Скупљам фотографије певача, разгледнице, значке и марке. Језик дописивања српскохрватски и енглески.

Ненад Ратковић
Скопље
Лењинова 15-а

Имам 17 година. Ученица сам Техничке школе. Била бих веома срећна када би моју адресу објавили у мом омиљеном листу „Политикин забавник“. Највише бих волела да се дописујем са друговима и другарицама из других веома. Језик дописивања руски и српскохрватски. Волим музику, скупљам књиге и часописе, као и значке. Волим сликарство.

Славница Сталетовић
Крагујевац
Станово 231

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље па вас молим да моју адресу објавите у вашем листу. Имам 24 године, завршио сам техничку школу.

Јурај Коњевић,
В. П. 4519/17
БИТОЛА

Имам седамнаест година, говорим енглески, руски и ра-вуме се, српскохрватски. Хоби ми је скупљање разгледница, грамофонских плоча и бео-значки. Волим савремени живот, бит музику и протестну поезију којом се и сама бавим. Исто тако интересује ме и политика.

Љиљана Крстић
Крушевац
Трг октобарске револуције 1-21/III

Имам 17 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље а нарочито са онима који воле музику и спорт. Навијам за „Црвену звезду“.

Драгољуб Лазаревић
потомац П. П. 9010-3/1
ВЕ 6 Сарајево

Желим да се дописујем са другом или другарицом из наше земље а може и из СССР-а. Бавим се копирањем слика, филателијом и учим да свирам гитару. Ученик сам VII разреда основне школе. Језик дописивања руски и српско-хрватски.

Драган Раденковић
Ниш
Страхињића Бана 2а

Желимо да се дописујемо са вршњацима.
Здравка Јовановић и Беиса Прља, ученице VII-а основне школе „Ајша Карабеговић“, Врбања — Бања Лука.

Радо читам ваш лист па бих преко њега желео да стекнем пријатеље из свих крајева наше земље. Имам 18 година. Волим спорт и музику. Скупљам разгледнице.

Властимир Радовановић
Неготин — Крајина
ул. Добриле Радосављевић 15

Пишем вам јер желим да стекнем што више пријатеља и пријатељица. Дописивао бих се са омладином из Југославије, Француске, ЧССР, СССР и Пољске.

Мићо Спасојевић
Тешањ
Школа ученика у привреди

Имам 16 година и желела бих да се дописујем са вршњацима и вршњакињама из иностранства на енглеском и српскохрватском језику.

Сабина Нуспахић
Босански Брод
ул. Маршала Тита 128

Имам жељу да упознам другове и другарице из наше земље преко вашег листа, односно мог вољеног „Забавника“. По занимању сам службеник, 23. године.

Слободан Димитријевић
Жабари — вод Смедерева

WALT DISNEY'S ПОТЕРА ЗА ЗЛАТОМ

СЕКАЈУКИ СЕ УЗБУДЉИВЕ ПОТЕРЕ ЗА ЗЛАТОМ И МАШТАЈУКИ О НОВИМ АВАНТУРАМА, ЦЕК НИЈЕ НИ ПРИМЕТИО...

КАДА СЕ ОКРЕНУО, БИЛО ЈЕ КАСНО...

ПСССТ!

ДЕЧАК ЈЕ БЕЗУСПЕШНО ПОКУШАВАО ДА СЕ ОСЛОБОДИ...

МОРАМ ДА ТЕ ЗАМОЛИМ ЗА МАЛУ УСЛУГУ, МОМЧЕ!

СУДИ-ЈА ХИ-ГИНС!

НЕ ЖЕЛИМ ДА ТИ УЛИНИМ ЗЛО. БИЛИ СМО ДОБРИ ПРИЈАТЕЉИ!

НАШЛИ СТЕ ЗЛАТО У МОЈ ГРОБУ И ОНО ЈЕ МОЈЕ!

КАД ЈЕ НАПАДАЧ ОТКОПИАО ЦЕКОВ ПОЈАС, ДЕЧАК ЈЕ НАПРЕГАО СВУ СНАГУ И...

Ооооф!

ТИ, МАЛИ НЕВАЛАШМЕ!

УПОМОК! УПОМОК!

АЛИ САПЛЕО СЕ О БРОДСКО УЧКЕ.

ПОМОК!

ДЕЧАКОВ СТАРИЈИ ПРИЈАТЕЉ СТИГАО ЈЕ ТРЕНУТАК ПРЕ НО ШТО ЈЕ ЦЕК НЕСТАО У ВОДИ.

ЦЕК!

НЕ ОКЛЕВАЈУКИ НИ ТРЕНУТАК...

СВРШИКЕ СЕ

КОНКУРС КОНКУРС

ДУДЛ

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА

ЗА ОШТРОУМНЕ

Иако се у овој, деветој, тури нашег конкурса за оштроумне не појављује наш и ваш стари познаник инспектор Вернер, за решавање задатака који смо назвали „Саобраћајна несрећа“ послужиле вам искуство које сте стекли „сарађујући“ с њим.

Задатак „Дудл“ је, бар за учеснике нашег конкурса, новина. Верујемо да ће вас интересовати.

Као и досад, наградићемо пет тачних одговора. Награде су исте: књиге. Учесници конкурса треба да наведу коју би књигу желели да добију.

Имена добитника објавићемо у броју од 23. децембра а последњи рок за пријем ваших одговора је закључно 16. децембар.

САОБРАЋАЈНА НЕСРЕЋА

Петар Петровић је, као и сваког другог дана, кренуо на посао — нешто пре осам часова. На једној раскрсници на њега је налетео аутомобил и

одбацио га на плочник. Од ударца је добио тежак потрес мозга. Пренели су га у болницу где је више часова лежао без свести.

Када се најзад пробудио, прешао је руком преко чела и лица и запитао болничарку која је дежурала у његовој соби:

— Сестро, колико је сати?
— Тачно је подне — одговорила му је она.

— Ох! значи да сам најмање 28 часова био у несвестици!

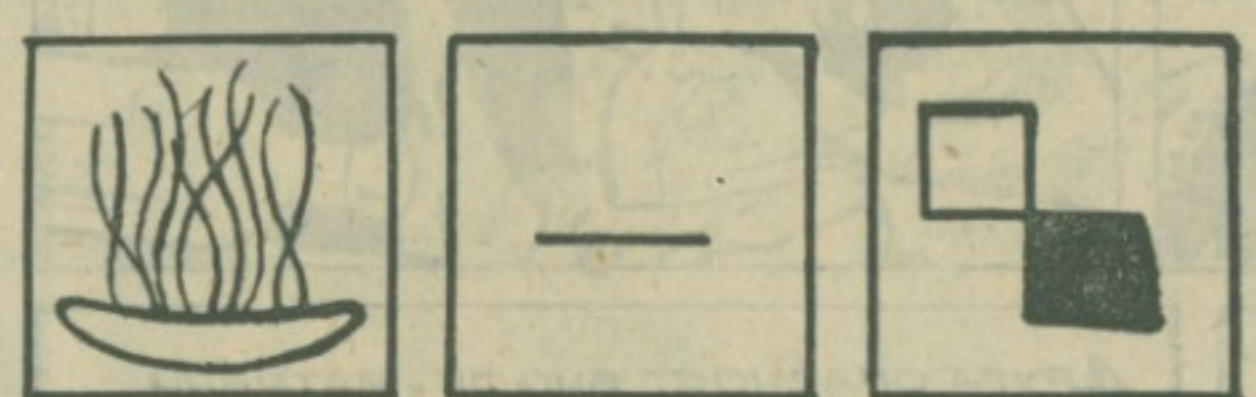
Болничарка га је запањено погледала.

На основу чега је Петар Петровић закључио да без свести није лежао само четири часа (од 8 изјутра до подне) већ бар један дан дуже?

Енглеска реч doodle (дудл) има много значења, и то различитих. Она значи и свирати у гајде, али исто тако означава и глупана. Али, ни једно од ова два значења тренутно нас не занимају. За нас је важније треће њено значење: жврљање, шкрабање. Па чак не ни оно, већ за бава која је „рођена“ из овог значења и која је у свету стекла велику популарност.

„Дудл“ је цртеж-загонетка за чије је решавање потребно више маште и осећања за хумор него стрпљења и знања. Да вам то покажемо на примеру. „Цртеж који је дат уз наслов овог задатка представља?“ Када нам је наш илустратор поставио ово питање на њега је први одговорио најмањи (и најдуховитији) члан наше редакције: „То је риба посматрана кроз дугме које има четири рупице за пришивање.“

РАЗУМАН ИЗБОР

У старом италијанском граду на води — Венецији — било је одлучено да се подигне споменик херојима другог светског рата. На жалост, ниједан од многобројних пројеката посланих на конкурс није био довољно добар. Настале су бесконачне расправе: коме пројекту ипак дати предност? Одлука је донесена тек после неочекиваног савета америчког књижевника Ернеста Хемингвеја, који је и као личност и као писац био веома омиљен међу грађанима Венеције. Он је

предложио да буде прихваћен пројекат једног његовог сународника образложивши то речима: „Бар неће бити штета ако га једног дана неко оштети или разбije.“

РОЂЕЊЕ НЕОБИЧНЕ КАМИЛЕ

Знаменити италијански сликар из времена ренесансе Паоло ди Доно није узалуд био боље познат под именом Паоло Учело. „Учело“ на италијанском језику значи „птица“. Заиста, у сликању птица и животиња Учело није био премца.

Неки богати Фирентинац погодио се једном с Учелом да му украси таваницу сликама на тему четири стихије: земља, вода, ватра и ваздух. Земљу је требало да симболише слика подземног становника — кртице, воду — рибе; ватру би представљао даждевњак (у то време веровало се да даждевњак не гори у ватри) а ваздух — камелеон јер се сматрало да се камелеон храни само ваздухом.

Кртица и риба биле су сликару добро познате. Слику даждевњака такође је имао прилику да види. Али када је поручилац фреске дошао до камелеона, за кога не баш много образовани Паоло никад није чуо, дошло је до неспоразума. Учело је помислио да је реч о камели. И заиста, италијанске речи „камелеоне“ и „камеле“ прилично су сличне. Слика је мирно саслушао податак да се камелеон храни ваздухом и... дао се на посао.

И неколико векова над главом зачуђених посетилаца који долазе у Фиренцу да се диве Учеловим фрескама, лебди камела надувена од своје хране — ваздуха.

СТРУЧАН САВЕТ

Још не тако давно са узбуђењем смо пратили извештаје о необичном путовању храброг Енглеа Френсиса Чичестера, који је сам, на малој јаhti, опловио Земљину куглу. Напори које је поднео овај не више млад морепловац учинили су своје: одмах по доласку у Пли-

мут Чичестер је морао да оде у болницу на одмор и испитивање. Прича се да је Чичестер, када су му после неколико дана лекари саопштили резултат испитивања, прснуо у смех. А имао је и зашто. Лекари су му препоручили дијету, потпуни одмор и — путовање морем.

Редакцију радује што се са сваком туром нашег малог конкурса повећава број учесника у њему и број тачних одговора на наше задатке.

Нашим читаоцима, а посебно учесницима конкурса, дужни смо једно објашњење. Наиме, у задатку „Неспретни возач“ дошло је, из техничких разлога, до малог неспоразума. Због недовољно јасног цртежа (признајемо) јастуче на возачевом седишту не види се сасвим добро. А у том јастучету и „лежи“ одгонетка нашег задатка. Многи наши читаоци одговорили су да је за неоређу крив возач број 4 коме коса пада на очи и због тога не може да види куда вози. Одговор је логичан и зато смо и њега узели у обзир.

Ево одговора на наше задатке.

УКРАДЕНИ НОВЧИЋ

Новчић је могао узети само Јанек јер је једино он имао разлога да уништи отиске прстију. Давидова браћа Фредерик и Еразмо не би имали потребе да уништавају своје јер би њихови отисци, и да су нађени, били нешто сасвим природно пошто су живели у тој кући и свакодневно улазили у просторију у којој су сва три брата чувала своје збирке.

НЕСПРЕТНИ ВОЗАЧ

Аутомобил је возио други човек слева. Због тога што је ниског раста, он је на седиште возача ставио и јастуче.

Ево и добитника награда:

1. Вера Махо, Стара Пазова, Маршала Тита 10
2. Иванка Живковић, Београд, Патриса Лумумбе 63/1
3. Зоран Пејовић, Краљево, Трг ЈНА, зграда 1, улаз 6/14
4. Милан Динић, Обреновац, Маршала Тита 95
5. Драган Грубор, Крајишник, Марије Бурсаћ 25

Добитницима ван Београда књиге ћемо послати поштом док их награђени из Београда могу поднети у редакцији „Политикиног забавника“, Цетињска 1/IV, сваког дана (сем уторка) од 11—13 часова.

ТУЂИ ХУМОР

ТАЛЕНТИ И ОБОЖАВАОЦИ

После премијере неуспелог комада, писац повезе својим колима једног пријатеља. На раскршћу пријатељ му рече:

— Заустави! Зар не чујеш да саобраћајца звикли...
— Не секирај се — одговори му иронично писац — вероватно је и он вечерас био на мојој представи.

— Драги пријатељу, — добади му један старији глумца — да нисте можда помешали повериоце са обожаваоцима.

ШТА ЋЕ МУ ЗДРАВЉЕ КАД...

Сеоски лекар срео на друму једног свог старог пацијента и пита га:

— Како здравље, чика Перо?

— Никако, докторе, никако! Разболеле су ми се крава.

УКОРАК С ВРЕМЕНОМ

На часу учитељица пита ђаке:

— Ко од вас може да ми каже чиме се слон брани и од каквог је материјала његово оружје?

— Учитељице, ја знам — каже један шврља из пете клупе — слон има кљове, које су некад биле од слоново кости а данас се праве од пластичне масе.

ЈЕДНОСТАВНО

— Дечко, каже гост младом келнеру који се налази на пракси — запитај, молим те, пословођу зашто вам је кафа данас овако лоша.

— Нема потребе да због тога штрапацирам, једноставно или има исувише воде или је мало кафе.

У ПОЗОРИШТУ

Један мало талентовани али зато уображени глумца хвали се у једном друштву:

— Не знам како да се одбраним од оволиких обожавалица. Сваке вечери ме по неколико њих чека на излазу из глумце.

СТРУЧЊАК ЗА БУЉИНЕ

Један татин син познат као нераднић и ноћна скитница хвали се у друштву како ће ускоро почети да се бави гајењем живине и птица.

— Желим ти много успеха! — иронично му добади један пријатељ. — Само ја бих ти саветовао да гајиш буљине.

— Буљине?
— Да јер њихово време ће ти најбоље одговарати.

КОМЕ ЈЕ ТЕЖЕ?

Два малишана близнака разговарају увече у кревету:

— Што сам данас имао тежак дан — јада се први. — Замисли само шта сам све морао да урадим: двадесет пута да слушам како куда сат разних тета, осамнаест пута да кажем „па-па“ и једнаест пута да отварам уста да бих показао како ми је изникло први зуб.

— То није ништа у поређењу са мном! — рече други малишан. — Док си ти био са гоштима ја сам морао да се кријем да ме не би заменили са тобом.

— ТО СЕ ЗОВЕ ВАКСУЗ. ЈА НЕ МОГУ НИ ШТ ПИТИ ИЛИ ДА ДРЕМНЕМ А ДА СЕ НЕШТО НЕ ДЕСИ!

БИК КОЈИ СЕДИ

Пушка и „Златна прашина“ — барут — значили су за бика који седи и његове ратнике ново оружје, убојитије од лука и стреле...

Али, бели трговци нису донели само ватрено оружје већ и „ватрену воду“. Индијанци су почели да пију...

Бик који седи упорно се борио против овог порока. Али, зло је већ пустило корена и индијанци су, кришом од поглавице, све више пили!

Друга опасност био је „ватрени коњ“, — железница — која је све дубље продирала у прерију...

Бели ловци, међу којима је најславнији био Буфало бил, да би набили храну за раднике који су радили на изградњи пруга...

... немилосрдно су уништавали читав стада бизона...

БЕБА АРДВАРКА

Ова мала животиња необичног изгледа редак је примерак врста мравоједа-ардварк. Преостала је још једна једина врста која живи у јужној Африци. Ове животиње наука још није подробно испитала. О њима се зна да имају снажне канџе и јаке зубе, који им се обнављају. Дању спавају у јазбинама које сами граде, ноћу иду у лов. Хране се термитима и мравима.

СРЕЋАН ЧОВЕК

Електричар Доналд Балдри из Елбертона, савезна америчка држава Џорџија, враћајући се кући страшно уморан просто се сручио на земљу да одспава. Није ни приметно да је пао на железнички колосек. Пробудио се ујутру изломљен и прозебао и сазнао да је уобичајени експресни воз који туда пролази у освит зоре тога дана изостао због квара на локомотиви.

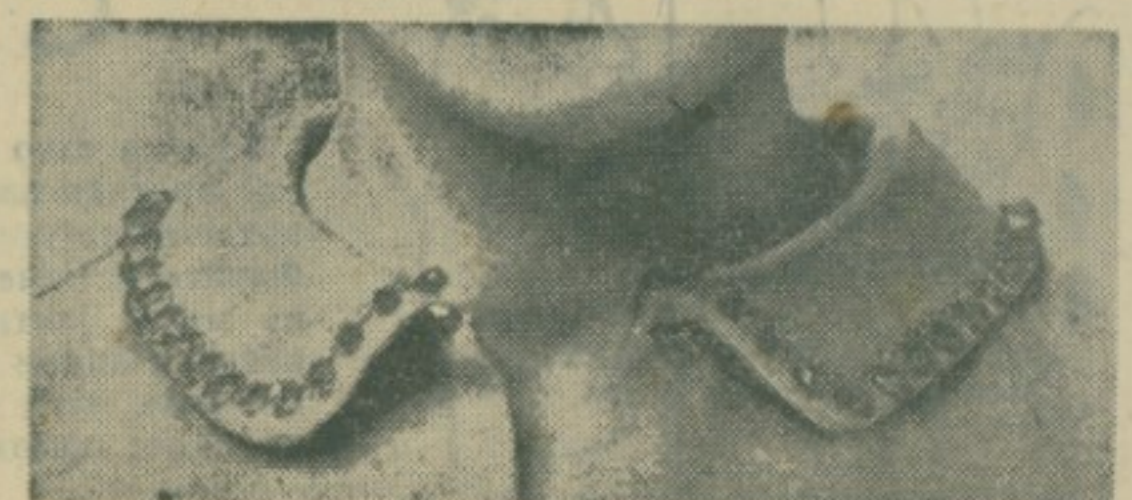
СВЕЧАНА ХАЉИНА

У току зиме свакако ће вам бити потребна једна свечанија хаљина у којој ћете отићи у позориште, на концерт или неко друго место на које се не може отићи у суњни и џемперу. Иако таква хаљина треба да се разликује од одеће која се носи преко дана, то не значи да млада девојка мора да се обуче за вечерње изласке у ламе, брокет или чипку. Напротив, она ће много лепше и привлачније деловати у скромнијој хаљини, прикладне боје и лепо сашивеној, која ће бити у складу с њеним годинама.

Да би се изгледало свечаније и најједноставнијој хаљини потребно је само неколико укуских и пажљиво одабраних детаља. То могу бити леп брош или огрлица, појас, машна или који други украс.

За девојке које умеју да баратају иглом и концем, све идеје како да једноставну, штофану хаљину претворе у свечанију. Модел на нашој фотографији је од танког штофа жуте боје, а оковратник и прорези џепова украшени су стакленим брушеним перлама, такође жуте боје. Пошто се код нас не могу наћи разнобојне перле за вез, препоручујемо вам да купите једну или две огрлице од стаклених перли у истој боји у којој је и хаљина. Али, пазите да не претерате с перлама па да хаљина изгледа сувише накинџурена! Довољно ће бити ако извезете перлама изрез око врата и доњи руб хаљине, или, ако хаљина има дугачке рукаве, извезите перлама јавице манжетни и оковратника, а можете и овако као што је на овом моделу.

Погледајте свој ормар, можда ћете у њему наћи прошлогодишњу хаљину коју ћете с мало труда претворити у малу свечану тоалету.

Соломонска пресуда

Да би оплачкао једну јувелирску радњу Даглас Макферсон пробио је каменцим и кроз отвор провукао унутра само горњи део тела. Драгоцености: часовница, гривне, минђуше... били су му на домаку руке... Већ је почео да их трпа у џепове кад — наишли су полицајци и затекли га у том положају: труп у радњи, ноге напољу.

На суду једног америчког града Макферсонов адвокат је своју одбрану образложио овако: „Законски је кажњиво само кад човек, цео човек, насилно уђе у туђу кућу, према то-

ме у овом случају је крив труп, а ноге нису“.

Поротници су се нашли пред изузетно тешким задатком и дуго су се саветовали не знајући шта да ураде. Излаз из ове ситуације нашао је председвајући судија. Свечано озбиљан изрекао је казну за горњи део Макферсоновог тела: година дана ватвора. Затим је уз смешак додао: Макферсону остаје да одлучи да ли ће од трупца који се огрешио о закон да одвоји невинне ноге или да заједно с њима пође у затвор.

Гангстери су плакали

У једној малој банци у градићу Мареро, савезна америчка држава Луизијана, пре неколико дана појавила су се два разбојника; један је благајници уперео револвер у груди, а други пружио врећу да у њу излучи новац. Успели су: са пленом од 11.500 долара убрзо су нестали.

Благајница је одмах о томе обавестила полицију. Њима, међутим, није било теш-

ко да их пронађу. Јер, главни посао је обавила благајница: заједно с новцем она је неприметно убацила у врећу бомбу са сузавцем подешену да експлодира у одређено време. Бомба је експлодирала у аутомобилу којим су гангстери бежали. Са судацима у очима они нису били у стању да возе сигурно: то их је одало, и они су одмах ухапшени.

Кад живи завиде мртвима

Познато је да се имућни Илиносу извесни Мартин Хувер и у њима се возио све кују ко ће покојника што свечаније испратити до „вечне куће“. Често су погребна кола краљевски раскошна. Је дна таква кола украо је у,

Илиносу извесни Мартин Хувер и у њима се возио све кују ко ће покојника што свечаније испратити до „вечне куће“. Често су погребна кола краљевски раскошна. Је дна таква кола украо је у,

ЛЕГЕНДА О ЦРНОМ МУСТАНГУ

На територији Северне Америке дивљих коња било је веома много све до почетка овог века. О њима су испричале многе приче а нарочито о томе како су их ловили. Хватање дивљих коња није било нимало лако. Међу њима највише су се истицали предводници. Па ипак, један од њих био је брзи, снажнији и сналажнији него иједан дотада познат и задао је велике муке свим хајкачима, па се легенда о њему сачувала и до данас. Познати канадски писац-природњак Томас Сетон написао је о њему истиниту причу коју данас објављујемо.

Крајем прошлог века у преријама Нове Енглеске (Северна Америка) примећен је један црни ждребац који се истицао својом лепотом, и снагом. Али, оно што је било интересантније од тога — никад га нико није видео да галопира, већ само да каси. Међутим, тај његов кас био је тако брз да га је тешко могао да стигне неки други коњ. У то време касачке трке биле су веома популарне, па је многим било стало да га ухвати. А ловаца који су се бавили хватањем дивљих коња, било је много у то време јер се за једног ухваћеног коња добијало 15 до 20 долара. За ждрепца је одмах понуђено 50 долара, а мало касније је та цена повећана на 200 долара да би касније достигла износ од 2.000 долара.

Један од најпознатијих ловаца на дивље коње био је Џо Колон, звани Дивљи Џо. И управо он је решио да ухвати ждрепца, пошто-пото. Сваки ловац имао је свој систем на који је хватао дивље коње, па је и Џо имао специјалан. Никад није радио сам него у друштву пријатеља, од којих је сваки имао по два одморна коња. Распоредили би се на одређена удаљена места и кад би се пронашло крдо онда би га први хајкач гонио до другог и овај би наставио гоњење са одморним коњима, све дотле док се дивљи коњ не би уморио. Онда их није било тешко ухватити.

Чим су открили крдо, Џо

је кренуо у потеру. Коњи су ишли право ка северу отприлике један километар испред својих гонича. На челу је касио црни ждребац. Мрак је прекинуо гоњење и сад је крдо могло да пасе и напије се воде. Ујутру је гоњење настављено. Џо је приметио да је ждребац оборно главу надоле што је био знак замора. То није било чудо јер је стражарио целе ноћи. Али и другог дана гоњење је било узалудно, одстојање се није смањивало.

Трећег дана такође — без успеха. Четвртог дана по Џоовом плану крдо је требало да наиђе на реку. Ако коњи, онако заморени, попију само неколико гутљаја воде, знао је Џо, биће то за њих кобно. Међутим, ни црни ждребац нити иједан други коњ није ни дотакао воду. Тако су Џоови планови пали у воду.

5.000 долара за ждрепца

За време тих гоњења Џо је највише изненадило то што ждребац никад није прешао у галоп. Власници тркачких ергела понудили су 5.000 долара онемо ко им доведе црног ждрепца. То је била веома велика награда, па није чудо што су многи пожурили у прерију.

Међу њима се опет нашао Џо. Кад је видео да на свој уобичајени начин не може да ухвати ждрепца, он је почео да посматра крдо и његове навике. Открио је да коњи редовно долазе на исто место на појило. Увек их је пре-

дводио ждребац. Пошто би чувао стражу док сви утоле жеђ, био би тек пошто би сви остали коњи изишли из воде.

На основу тога Џо је начинио план. Послао је двојицу својих људи да гоне крдо, а он је са другом двојицом ископао рупу на коју је наумио да намами ждрепца. Рупа је била дуга три, широка два метра, а дубока два и по метра. Радили су пуна два дана док су избацили земљу и рупу вешто закамуфлирали. Сада су чекали повратак крда.

Два дана касније крдо се вратило и почело као и обично да пије воду. Пошто су се сви напали и повукли на обалу, дошао је ред и на ждрепца. Џо и његови пријатељи, вешто сакривени, че-

кали су да ждребац крене и упадне у њихову клопку. И заиста, ждребац је пошао својом утврђеном стазом и једном ногом већ стао на вешто камуфлирано грање које је крило рупу, кад се у последњем тренутку његово витко тело извило и он је као од шале прескочио ров дуг три метра. Одурио у прерију да се више никад не врати на то место.

Због сталних гоњења почео је да избегава равнину; повукао се са својим крдом у планински предео где га је било тешко открити и гонити. Али, Џо је био неуморан у гоњењу. У току једне сезоне изгубио је шест коња који су пали под њим од исцрпљености, два његова човека била су повређена приликом пада с коња, а успеха

нигде. Дивљи ждребац је и даље пркосио свим потерачима.

Назад ухваћен

У току зиме ждребац је остао потпуно сам кријући се у тешко приступачном планинском пределу где га је случајно открио један стари пастир по имену Том Теркитрек. Стари Том је у том крају имао појату у којој је било нешто стоке и једну кобилу коју је Том јахао када је силазио на фарму. Једне ноћи стари Том чуо је неки рзање. Изисао је и приметио црног ждрепца. За старог Тома то је била одлична прилика да добије 5.000 долара.

Том је пустио ждрепца на миру две ноћи док се овај није потпуно ослободио, а

онда му је приредио клопку у коју је ждребац улетео. Наместио је два ласа и тако их вешто прикрио да их коњ није могао приметити. Када је ждребац сишао до Томове колибе, оба ласа су се затегла и спутала му истовремено предње и задње ноге. Узвалуд је скакао и отимао се.

Да му не би умакао, Том му је набацио на врат још два ласа и везао их за дрво тако да је сваки даљи отпор животиње био узалудан. По законима Дивљег запада сваки дивљи коњ постаје нечије власништво тек онда када га нови власник жигосе. Како није имао никакав знак за жигосање, Том је подложио ватру и командом гвожђа направио крст на бутини ждрепца. Док га је жигосао, коњ је бесно скакао и пропињао се, покладао је два ласа, али су зато остала два била још добра.

Сад је ждрепца требало одвести до места које је било удаљено 30 километара. Стари Том је знао да то неће бити лако. Довео је два коња, између њих везао мустанга и кренуо. Али стаза је била уска, планинска, па три коња нису могла да прођу упоредо. Зато је Том везао предње ноге ждрепцу тако да је овај могао да корача веома споро. Ласом му је везао главу и тако наставио пут.

За време тог путовања ждребац је покушавао да се ослободи на све могуће начине, али његови напори били су узалудни. А онда је стаза, спуштајући се низ планину, наишла на литицу испод које се пружао повор. Са те стазе лепо се видела варошица Датон у коју је требало предати ждрепца. Изненада се ждребац пропео и у страшном скоку полетео у провалију која је зјапила поред стазе. Са собом је повукао и Тома који је био на коњу, али је стари чобанин успео у последњем тренутку да скочи са свога коња и да се спасе...

Владимир Леонидович Дуров ушао је у историју циркуса као један од највећих дресера животиња. Његови сународници сматрају да је он још нешто више од дресера: научник који је створио свој, потпуно нов метод дресиранја животиња: без корбача и наношења бола „питомцима“.

Дуров је још у детињству могао да сатима седи непомицан посматрајући голубове и ајкошке. Ипак, до краја живота није заборавио случај који је од њега створио великог пријатеља и заштитника животиња и можда био од пресудног утицаја на избор занимања.

Мама Волођа је учио и водити се у московској војској гимназији. Питомци интерната имали су свог пса-љубимца, керушу Жујку. Али, васпитач њиховог разреда набавио је себи једног расног пса а Жујку је убио попаривши је кључалом водом. Тада су се мали гимназијалци заклели да ће се осветити мучитељу: осудили су његовог недовољног пса на — вешала. Бацали су коцку да би одредили ко треба да изврши смртну казну. Коцка је пала на Волођу Дурова.

Доминирајући васпитачевог пса, Волођа га је повео у школу. Пас је поверљиво пошао за њим, машући репом као да се умиљава. У полутами шуше дечак је намакао псу омчу на врат. Осећао је да ради нешто страшно, чудовишно. Већ је био готов да пусти несрећног пса али мисао да се заклео заједно с друговима, да ће га сматрати кукавицом, натерала га је да затегне ужу. А тада је са ужасом окренуо главу и угледао пса који је издасио, његове очи пуне суза које као да су говориле: „Због чега?“

Волођа је изгубио свест. Дошао је себи тек у болници. Разболео се од нервне грознице. И било кога да је погледао — лекара, болничарку или болеснике поред себе — свуда је видео очи пса, очи страдалничке и прекорно упитне. Срећом, пас је остао жив.

Тада је Волођа схватио да животиње, као и људи, пате и радују се, да и оне имају исто право на живот као и човек.

Између човека и животиња влада вечно неразумеванје али је Дуров научио да их разуме, да управља њима без бича. Схватио је да животиња никад неће без разлога напасти и ујести човека. Животиње уједају само из самоод-

бране јер су навикле да их човек прогони и убија.

Никад не треба пружити руку према непознатом псу. Ви желите да га помилујете а он ће тај покрет примити као вашу намеру да му нанесете бол и, штитећи се, ујешће. Али, вернијег пријатеља од животиње која се на вас на-

- Како сте спавали?
- пита власница пансиона новог госта.
- Рђаво — одговори овај. Целе ноћи нисам ока затворио.
- Дабоме, како се може спавати кад се не затворе очи — прекорно ће на то газдарица.

Кад је пронашао и донео натраг 500. лопту за играње голфа, пас расе теријер „Лумпи“ проглашен је за доживотног почасног члана голф-клуба у Абердину, у Шкотској. Председник клуба лично је псу доделио ову титулу.

Вршећи огледе пенетрометром — апаратом за мерење издржљивос-

викла и постала вам привржена, тешко је наћи.

У дуровљевом „Кутку“ у Москви, где ученици великог дресера настављају његово дело, дуго је живела слоница Пунчи. О њој се старао и учио је дресер Карел Створа. Једне недеље у циркуској арени одржане су три представе. Поред тога што је учествовао у њима, Створа је још морао да у врту показује Пунчи посетиоцима. Веома се уморио и када је пред вече „Кутак“ био затворен, Створа је сео на степенице „куће за слонове“ и чврсто заспао. Његови другови хтели су да га однесу у собу за артисте, али нису успели. Пунчи им није дозволила ни да се приближе њеном учитељу. Опрезно, обавивши га својом сурлом, слоница је пренела Карела до

зид, покрила га сеном и читаву ноћ је остала да дежура поред њега.

А мајмун Мики! И с њим је радио Карел Створа. Једном, пред саму представу, Мики је некако побегао из кавеза и узварао се на највише дрво. И ма колико да га је Карел звао нудећи му слаткише и играчке, Мики није пристајао да сиђе. Сви сарадници „Кутка“, забринуте због представе, окупали су се испод дрвета. Један од дресера, плеснувши Карела по рамену, рекао је: „Ех, не ваља ти посао!“ Наједном је Мики претећи закричао. Тада су остали, кобајлаги, почели да туку Карела. То Мики није могао да издржи: скочио је на земљу, полетео према Карелу, узварао му се на леђа и обргливши га једном шапом око врата, стао

је да га брани од „нападатеља“. А томе га никад нико није учио.

Док је био жив, Владимир Дуров — а сада то чине његови ученици — трудио се да научи људе да воле, разумеју и штите животиње.

Дете које мучи животиње не схвата да оно тиме не убогаљује само мачку, да не откида само ластавицу главу. Тако дете пре свега убогаљује своју душу, убија у свом срцу љубав према свему што је живо. А сурова и пражна душа — вар то што је најстрашнија казна за човека?

То је порука коју је својим животом и радом Владимир Дуров оставио деци и омладини.

СА СВИХ СТРАНА

ти — стручњаци куће Ценерал моторс закључили су да је људска кожа отпорнија од пластичне материје.

У време владавине династије Веј-Шу-Бу, око 260. године пре наше ере, у Кини су вршене операције на глави. Судећи према старим списима оне су биле успешне.

Јенс Петерсен у Хангеру, у Данској, био је председник месног клуба спортиста риболоваца пуних 25 година. Тек приликом прославе јубилеја клуба открило се да Јенсен није имао

пешачку легитимацију и да због обмана заслужује казну.

У америчком граду Мисион лопови су се досетили како ће нечујно обити касу. У зноју лица свог изнели су из хладњаче 2000 килограма бифтека и месом обложили трезор да би тако пригушили прасак експлозије. Пало им је шака 16.000 долара. До данас ни су пронађени.

После дугог грозничавог трагања полицији у савезној америчкој држави Делавар пошло је ва руком да

ухвати женова који се увлачио ноћу у станове старијих особа и крао вештачке вилице. На суду је утврђено да је крадљивац у ствари зубни лекар коме пракса није ишла.

Једна читатељка америчког „Харперс-магазина“ упутила је пре извесног времена следеће писмо уреднику рубрике „Савети из медицине“:

„Мој муж је по вашем савету постао страствен сакупљач буба, јер сте му ви тврдили да ће му овај хоби помоћи да смири своју нервну напетост. Може те ли сад мени да дате савет како ја да сад спасавам своје нерве.“

ЗА МАТЕМАТИЧАРЕ И ГУРМАНЕ

Младић збуњена лица по занимању је месарски помоћник који кроз неколико дана треба да положи испит за мајстора. На испиту му могу поставити, дознао је, и овакво питање: да десет кобасица једнаке тежине и величине подели на два дела, али тако да један део буде пет пута већи од другог. Зна да ће морати да позове у помоћ и разломке а у рачунању с разломцима он се баш не сналази најбоље. Можете ли му помоћи да реши овај прилично тежак задатак?

Одговор:

Бери део ће износити 8/11 и остатак 2/11. Део од 8/11 је пет пута већи од другог.

ОТВОРИ ОЧИ

У ШЕТЊИ

Чика Пера је пензионер и сваког дана иде у шетњу по Калемегдану. Међутим, данас се нешто уморио па се мало прислонио на стуб. Случајно се ту задесио наш илустратор коме се пензионер допао и пожелело је да му са успомену направи овај цртеж. Али у жрбни

није добро запазио све ситнице на чика Пери, па му је овај приметно да цртеж „није тачан“. Зато је, морао да направи други и њиме је чика Пера био задовољан. У чему је био погрешно. Да ти помогнемо — цртеж се разликује у шест детаља. Знаш ли који су то?

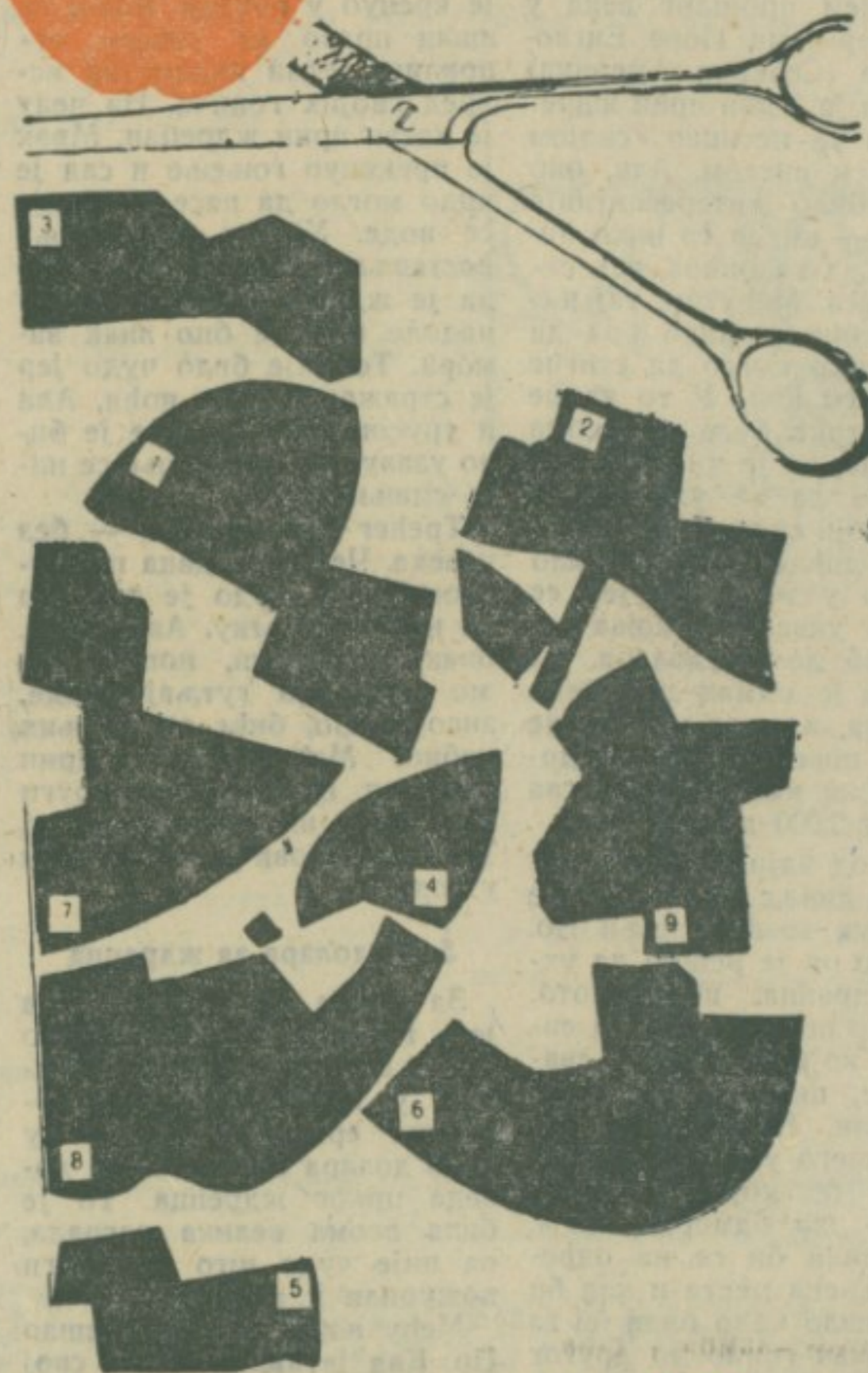
Одговор:

Цртеж Б разликује се од цртежа А: 1. промена облика шетра; 2. нема прстена на ципелима; 3. ваљак се не налази на ципелима; 4. урнебаша је на глави; 5. ципела је на ногама; 6. ципела је на ногама.

ПРОВЕРИ МОЋ ЗАПАЖАЊА

Јабuka на нашој слици исечена је у више комада. Покушај ове делове да сакупиш и од њих саставиш један цео плод. Пази, један комад је сувишан! Који?

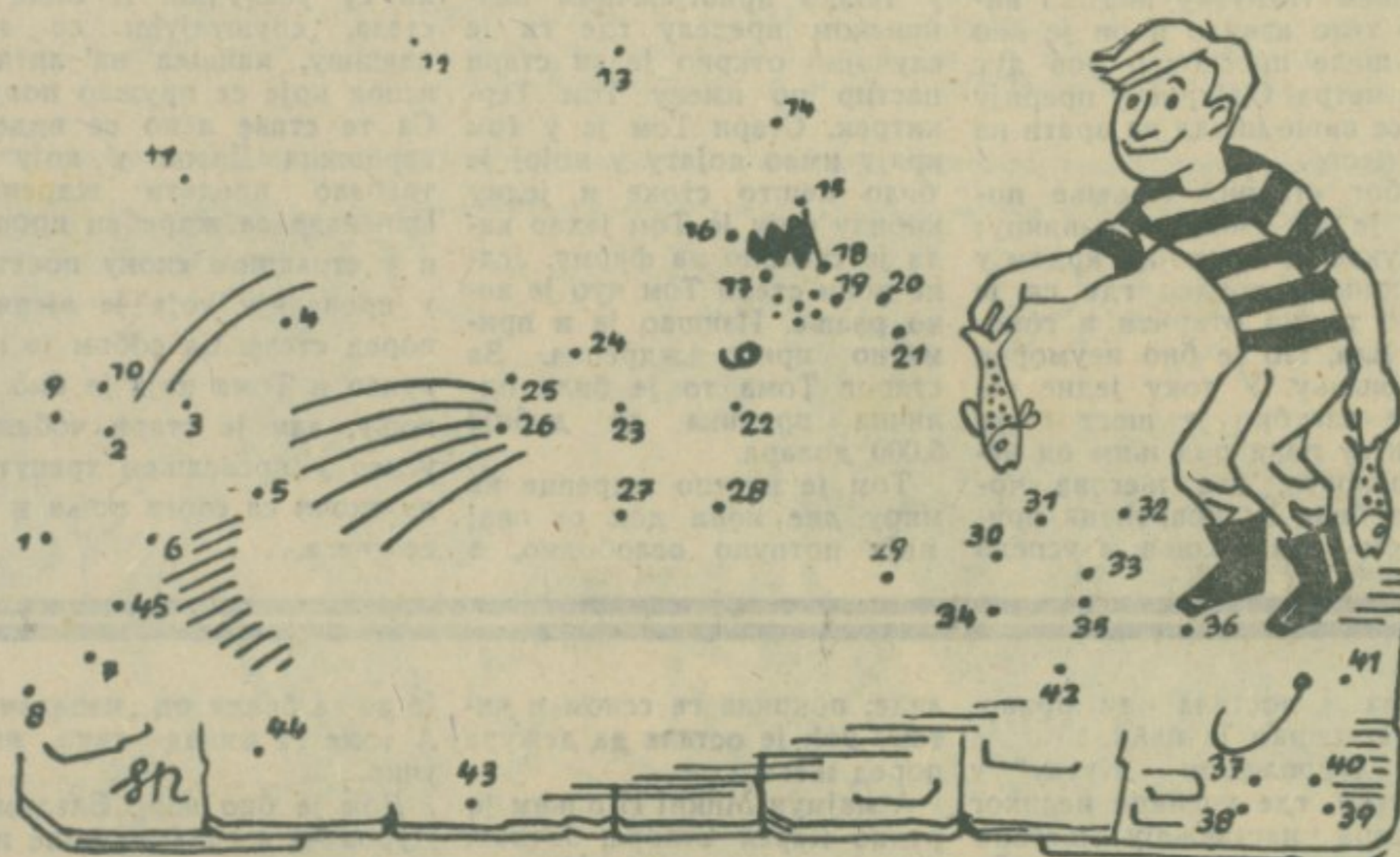
Одговор:

Комад број 3.

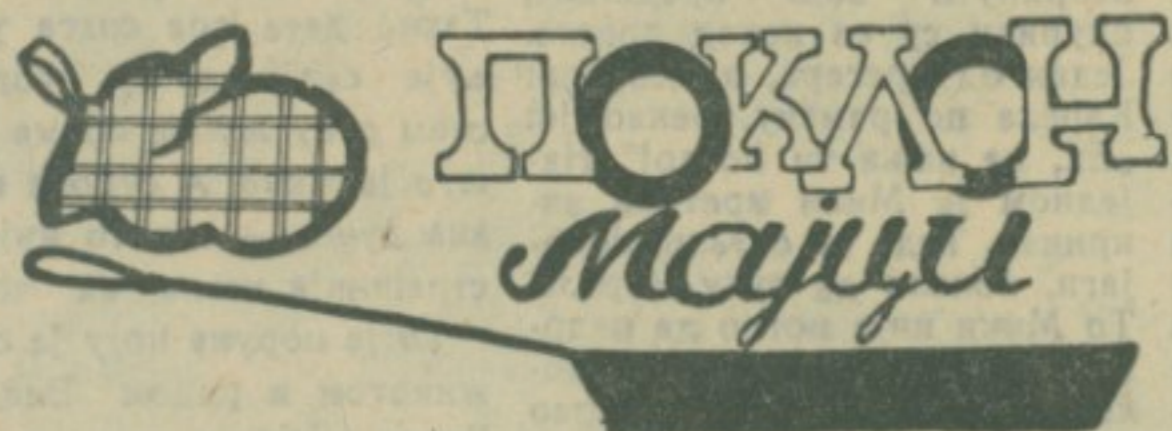

Тајанствени Тристан

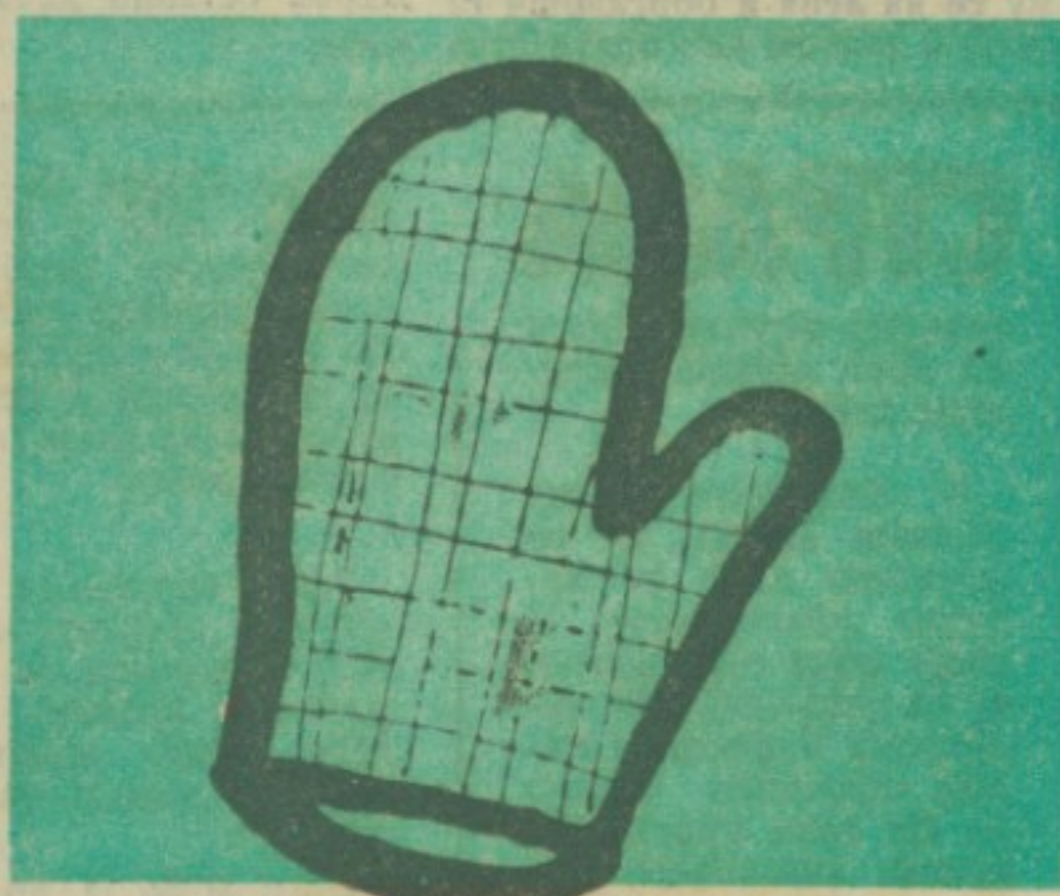
Тристан је веома послушан: његов чувар га је добро дресирао. Да је Тристан водена животиња закључујемо по његовој храни. Зар би иначе због две рибе начинио овакав „мост“? Тристан живи у зоолошком арту. Име је добио према острву у чијој је близини уловљен кад је био још беба. Ко је Тристан? Повежите све тачке обележене бројевима почевши, разуме се, од броја 1.

СЕДАМ ПУТА МЕРИ ЈЕДАНПУТ РЕЖИ

ПОКЛОН МАЈЦИ

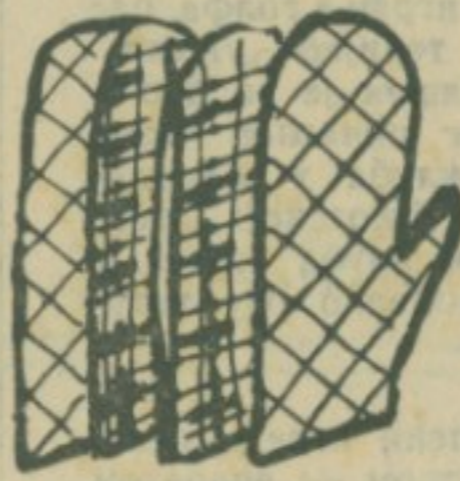
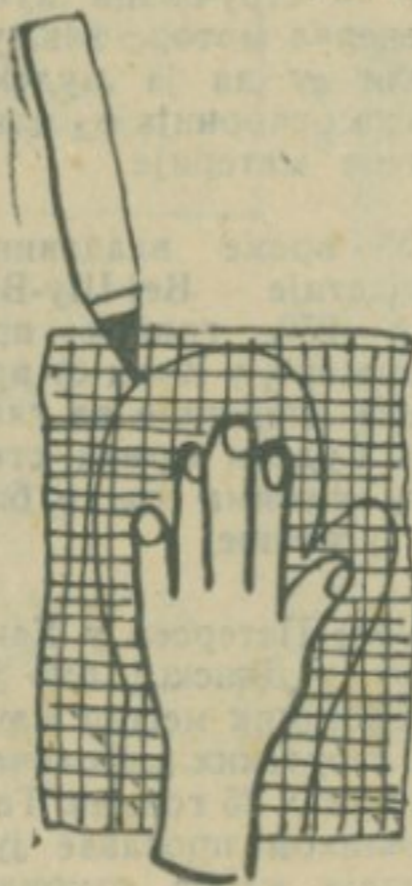

Ако желиш да обрадујеш своју маму, направи јој ову радну рукавицу која може користити да јој послужи у разним приликама: док

буде кувала ручак моћи ће њој да хвата топло посуђе, она ће јој добротом кад ложи пећ итд. Најпре јој мораш узме

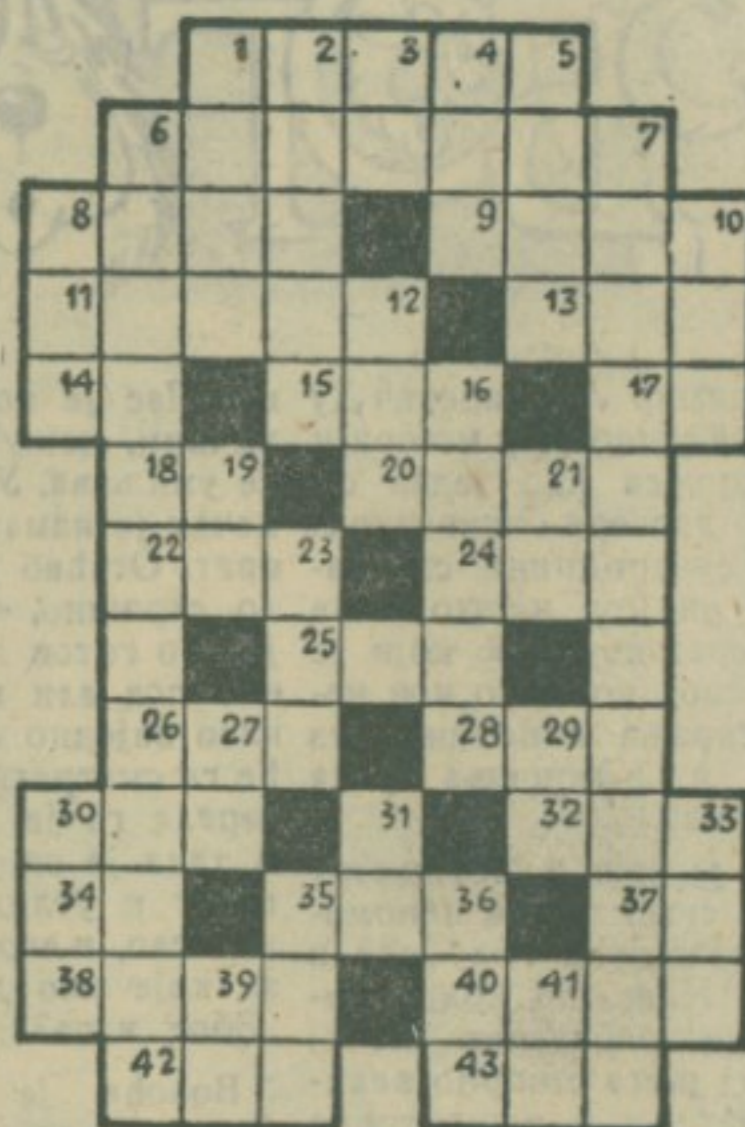
ти „меру“. То ћеш урадити овако: њену шаку стави на чист лист папира (погледај наш цртеж) а затим оловком нацртај облик али са сваке стране остави 2 до 3 сантиметра више. Искрој овај „шнит“ а затим по њему таква четири дела неке тканине (за спољашњи део најбоље би било да узмеш фротир, може и од старог пешкира, а унутрашњост можеш поставити било којом меком тканином). Ако у кући

немаш машину за шивење или пак ти ниси вична да рукујеш њоме, онда најпре сашиј поставу а затим за њу, лепим бодом и то концим у супротној боји од тканине који ће уједно послужити и као украс, сашиј и горњу рукавицу. Сад око зглавка спој унутрашњу и спољашњу рукавицу. Да би она маме била увек прируци, за њену горњу рукавицу ушиј малу петљу за коју може рукавицу да окачи изнад штетњака.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) француски композитор (Манон), 6) највећа река у јужној Африци, 8) река у Румунији, 9) француски филозоф (Огист, 1798-1857), 11) река у Француској, 13) двоје, 14) иницијали руског књижевника („Ујка Вања“), 15) врста папагаја, 17) китова кост у ждрелу, 18) хемиски знак за иридијум, 20) норвешки композитор („Пер Гинт“), 22) француски војсковођа у доба Наполеона (Мишел), 24) врста афричке антилопе, 25) телефонски позив, 28) морски сисар, 29) врста грожда, 30) главни град Холандије, 31) мушко име, 34) предлог, 35) целокупни, 37) историјско место у Малој Азији, 38) врста гљиве, 40) славни шпански сликар (Франциско), 42) све за, 43) песма узвишеног садржаја.

Усправно: 1) име глумца и режисера Милошевића; 2) горки лекови, 3) хемиски знак за антимион, 4) стуб од очврслог вулканског материјала, 5) старогрчки баснописца, 6) роман Ф. М. Достојева, 7) свечано додељивање титуле, 8) лонац (лат.), 10) чокот винове дозе, 12) престоница старе Арголде, 16) хемиски елемент, 19) музичка нота, 21) река у Аустрији, 23) скраћеница нашег аеротранспорта, 27) иницијали дубровачког песника („Осман“), 29) два самогласника, 30) чешки реформатор (Јан), 31) скраћеница за телевизију, 33) староруједски цар, 35) део на ментаја, 36) француски књижевник („Јадници“), 39) совјетски филмски редитељ (Никола), 41) шредлог.

ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА РЕШЕЊЕ

Водоравно: 1) Икитос, 6) смех, 7) два, 9) АПА, 10) „Емил“, 11) Десополд Р(анке), 12) гиома, 13) Деј, 15) крос, 16) осека, 18) Ј(аков) И(гњатовић), 19) Ида, 20) Пи, 21) Корпа, 23) со, 25) оно, 26) „Ирис“, 28) ви, 29) Адана, 30) иза, 32) амок, 33) нада, 35) ова, 36) марони. Усправно: 1) империјализам, 2) кел, 3) их, 4) одмор, 5) „Сви моји синови“, 6) спљудо, 8) аласи, 10) Енка, 14) Једро, 17) кап, 21) Ковин, 22) „Аида“, 24) Осака, 27) Рамон, 31) ада, 34) ар.

ХЕРОЈИ ПОД КИШОМ ГРАНАТА

Прича совјетског борца Василија Тимонова како је у историјској бици на Дњепру његова група бораца проглашена херојима Совјетског Савеза.

Хладно октобарско јутро 1943. године затекло нас је на ногама. Још није било ни свануло, а нас тројица, Иван Колодиј, поручник Виктор Васиљевич Бутилкин и ја, стајали смо са командантом дивизиона, ту у селу Радуљу, Черногоска област, и примали задатак.

— Запамтите! — говорио је командант дивизиона. — Ви сте „Дњепар“ — ми смо „Талас“. Чувајте радио-станицу. Ако је изгубите, бићете изгубљени и ви и дивизија ...

Тачно у 5 часова почела је паклена ватра. Хиљаду топова почело је да туче супротну обалу Дњепра, коју су чувале јаке немачке снаге. Ускочили смо у чамац и кренули на другу обалу. Изнад нас су фијукала топовска зрна. Иван Колодиј је снажно веслао, на прамцу је био поручник Бутилкин са митраљезом, а ја сам чврсто стегнувши радио-станицу седео на корми. Одмах су и Немци одговорили јаким артиљеријском ватром и сад се паклени топовски рат водно буљавало изнад наших глава.

Предњи одред дивизије већ је стигао на половицу Дње пра. Неколико стотина чамаца с митраљезима на прамцу, приближавало се непријатељској обали.

У тренутку када сам већ мислио да ћемо се живи и здрави дохватити обале, наш чамац је био погођен топовском гранатом. Чамац у ствари више није било. Огромни водени стуб прелио се и скло

је неколико немачких војника које је Колодиј успео да изрешета из свог аутомата. Бутилкин је одмах одредио циљеве наше артиљеријске ватре и ја сам их пренео дивизиону и читавој артиљерији на нашој обали.

— Одлично! Само тако на-

ста три стране. Колодиј је напao једног официра ножем и оборица су истовремено смртно погодили један другог Скочио сам и зграбио Колодијев аутомат. Пуцао сам и јављао:

— „Дњепар“, зовем „Талас“. По квадрату четрдесет.

фицира. Једна граната ме је опет подигла заједно са радио-станицом и бацила међу погинуле немачке војнике. Изгубио сам свест. Више нисам знао шта се дешава око нас.

Жртвовали смо се да бисмо могли предњим деловима дивизије да заузме положаје где смо се налазили. Још један снажан тресак гранате опет ме је померио заједно са радио-станицом и повратио из невести. Слушалице су ми биле притегнуте на ушима и као кроза сав чуо сам нашег команданта:

— Јави се „Дњепар“! Јави се ... Овде „Талас“! Јави се ...

Никако да схвати ко кога зове и ко сам ја. Потпуно сам побржао и „Дњепар“ и „Талас“. Налазим се међу мртвима. Немам снаге да се померим испод немачког официра, који ме својом тежином притиска уза земљу.

Рањени поручник Бутилкин ми се пузећи примиче да ми помогне. Његов лик ми је на моменте нејасан, с времена на време чујем га како ме зове. Изнад нашег рова јуриша цео пук наше дивизије. Видим им само ноге како пре скачу заклон и нестају. Пуца са свих страна. Опет чујем у слушалицама:

— Овде „Талас“, јави се „Дњепар“!

Командант упорно зове. Са да га јасније чујем, али немам снаге да се јавим. Поручник Бутилкин онако рањен уклања са мене немачког официра, али је и његова снага на измаку. Један борац примети да дајемо знаке живота, застале изнад рова, а затим скочи унутра и поче да нас вуче из овог ужаса. Последње што сам чуо био је командантов глас:

— Василије, Тимонов, саопшти друговима да вас је сву тројицу Президијум Врховног совјета одликовао Орденом хероја Совјетског Савеза. Честитам вам ...

пало изнад наших глава. Сви смо се нашли у води. Био сам рањен и једва сам се држао на води, али радио-станицу нисам пуштао. Вукла ме је на дно и да ми другови нису помогли, потонуо бих. Када су нам ноге наизјад додирнуле пешчано дно, извукао смо се на обалу и уз литице испели право на немачке положаје.

Бутилкин и Колодиј су ишли испред мене и бацали ручне бомбе. Приметило нас

ставите — викао је преко радија командант дивизиона.

Наши и Немци су се измешали, тукли су се на живот и смрт. Једна немачка чета потрча у нашем правцу да би се ту склонила, али су их Колодиј и Бутилкин зауставили. На два корака од нас у рову је био немачки официр и командовао, а ја сам држао укључену радио-станицу и усмеравао нашу артиљерију на Немце. Чета опет пође на јуриш на наше заклоне и то

Ми немамо излаза. Збогом, другови!

Док сам то јављао, поручник Бутилкин је пао погођен. Командант је примивши овај радиограм отворио ватру по нашем положају где је било мноштво Немаца. Загрмеле су страховите експлозије. Чинило ми се да сам у паклу. Стубови земље високо су шикљали увис. Рана ми је задавала страховите болове. Око нас је било побијено преко 50 немачких војника и о-

... у Западној Немачкој отворен је недавно „музеј супе“ у којој је, поред разних

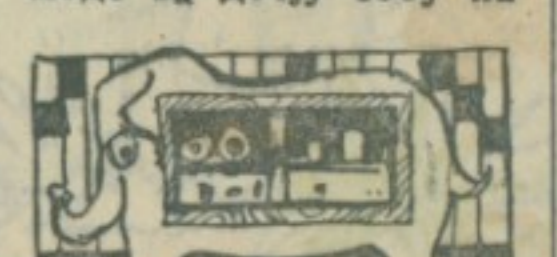
чинија и кутлача, изложено и 45.000 рецепата за справљање супа сакупљених по целом свету. Ови рецепти се могу преписати.

... човече око је у стању да разликује око

4 милиона нијанси разних боја.

... у Америци последњи новитет у индустрији намештаја јесу моде за децу собу на

прављене у облику разних животиња: носорога, слона и других њихових љубимаца.

... више од милион књига ценом издања прода се сваког дана у Америци.

ЧУДНИ ПРОНАЛАСЦИ

Почетком септембра ове године у Њујорку је отворена трећа међународна изложба проналазача. Више од хиљаду људи (и то стварно „почев од генија до лудака“) изложили су своје најновије проналаске међу којима има веома корисних, али исто тако, изгледа, још више чудних да се сваки посетилац пита чему они служе и зашто је њихов проналазач утрошио толико времена и новца да би дошао до тог проналазача. Неки проналасци ће наћи велику примену, а њихови проналазачи ће зарадити велик новац. Међутим, тај број је врло мали. Највећи број осталих проналазача „остаће у бубњу“ као неупотребљив и непрактичан. Ево неких патената.

Мердевине које иду

Ово је проналазак једног младог Француза. На једну врсту трицикла он је причврстио мердевине и тако их

покреће. Када је хтео да с тим покретним мердевинама сиђе низа степенице, комиси-

ја му то није дозволила, јер ни је било лекара у близини да би му указао помоћ, пошто су сви чланови комисије били дубоко уверени да би се он стрмоглавио низа степенице. Па ипак, један фабрикант је откупио овај проналазак, јер се нада да ће с малом исправком моћи добро да га пласира.

Браници напуњени водом

Уместо металних аутомобилских браника један проналазач је предложио да се ту ставе обични гумени браници напуњени водом који ће одлично штитити возило од другог аутомобила приликом судара.

Грејач волана

Сви возачи аутомобила знају да је непријатно ухватити хладан волан кола која су провела ноћ на снегу. Међутим, овај чудни проналазач предлаже грејач који делује је чим се мотор кола упали, јер се аутомат одмах укључи и загреје волан.

Намештај који се надува

Недостатак стамбеног простора осећа се свуда у свету. Станови су све мањи, тако да се тешко може сместити сав потребан намештај. Један „промућуран“ човек решио је тај проблем на сасвим „прост начин“. Он је поручио да му се читав намештај начини од гуме која се може надувати, па се тако добију сто, столица, кауч, орман или све оно што је потребно. Ка-

да неки део намештаја смета, он се просто испумпа и стави негде у угао.

Лажни пас

Један други проналазач монтирао је на улазна врата стана или дворишта један апарат који имитира лажеж пса. Свако ко покуша да прође у двориште или

стан мора да се стресе када чује лажеж „страшног пса“ кога не види.

„Грешка једног проналаска“

Један проналазач пронашао је уређај против крађе кола. Када би лопов на неки начин откључао кола и ушао у њих, одмах би сва врата почела аутоматски да се отварају и затварају и страшно лапају. Исто тако и хауба, као и поклопац мотора отварају се и затварају уз ве-

лику лупњава. Ступили би у дејство и разна звона и ракете и на тај начин обавештавали да је лопов у колима. Патент се показао као поуздан, али има једну „грешку“, а то је да је скупљи него цела кола.

Казив за разбојнике

Највише пажње привукао је патент једне италијанске благајнице. Пљачке банака су све чешће у Италији и то углавном тамо где жене раде као благајнице. Једна благајница је дошла на идеју да патентира гвоздени казив који вис на плафону. Када лопов приђе благајници и каже: „Без речи овамо сав новац!“, благајница непријетно ногом притисне једно дугме на поду које покрене казив који пада право изнад провалника, тако да он не може да побегне.

Одмах су пале примедбе и речено је да ће провалник прво погледати у плафон пре но што приђе благајници. Међутим, други су рекли да се казив може вешто камуфлирати на самој таваници тако да га је немогуће приметити. Трећи кажу да дрзак разбојник може да пуца и из казива и тако даље.

Тако иде из године у годину. Људски дух је неуморан у проналажењу нових и нових патената од којих се највећи број никад неће употребити. Неки опет кажу да

је довољно да се сваки стоти проналазак употреби па се опет исплати.

ПАЖЊА! СНИМА СЕ!

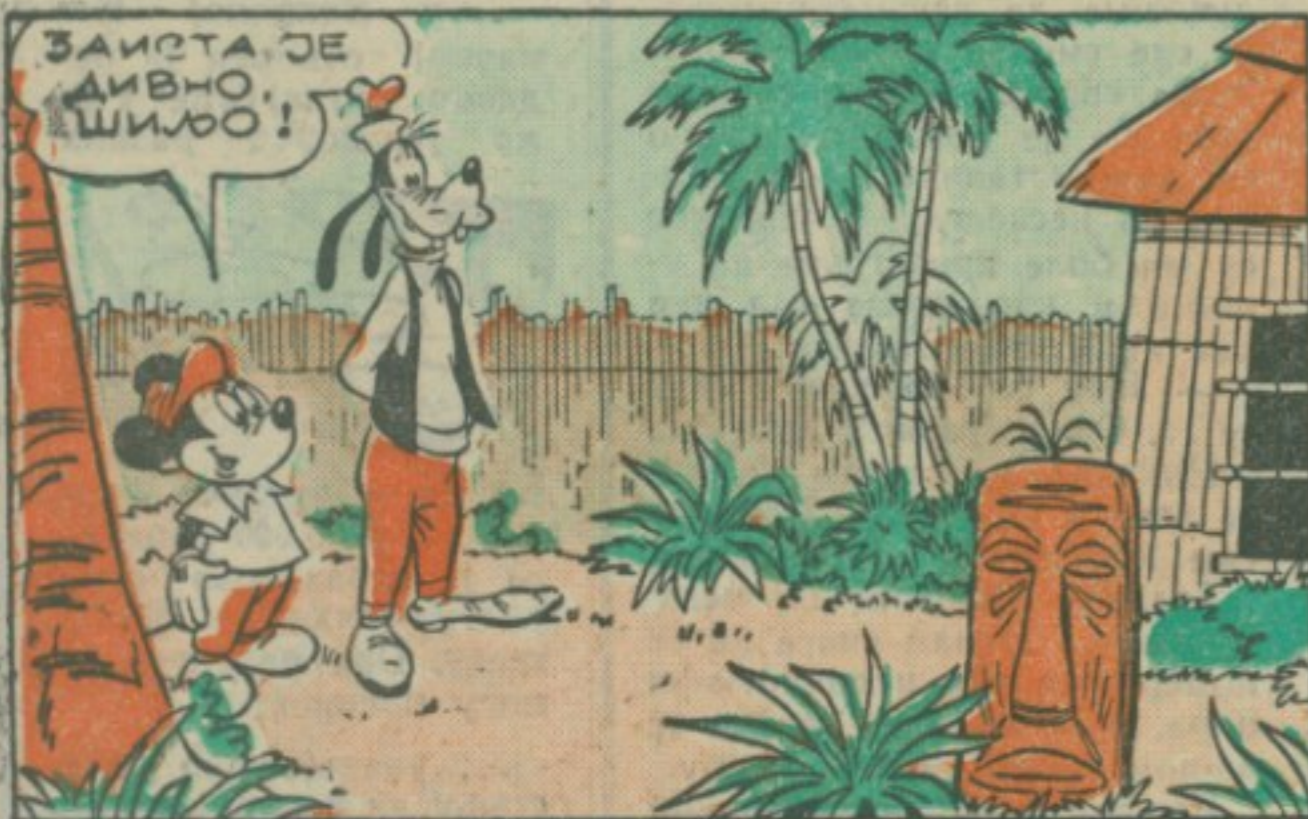
Минхенски комичар Карл Валентин дуго година је настаупао са партнерком Лизл Карлштад. Међутим, његовој жени то није било право и често му је због тога приређивала љубоморне сцене. Једне вечери Карл Валентин и Лизл Карлштад хитали су у позориште на представу. У то их је срела Валентинова супруга.

»САГУРАН« МЕТОД

Кад се брачни пар Прат из Белмонта, савезна америчка држава Масачусетс, вратио са викенда у стану је владао неред — док они нису били ту посетили су их лопови. Пратом, нису пронашли драгоцености. Дошли су и други пут, опет кад су Пратови били на излету. Али овог пута из предострожности жена је све ствари од вредности, накит и друго, спаковала у мали кофер и понела собом. И, тада је кофер доспео у полицијску станицу. Предао га је неки младић који га је нашао на ауто-путу. Испоставило се да је испао из аутомобила којим су се Пратови возили на излет.

МИКИ

WALT DISNEY

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

